

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2013

MK-165/2014-340/3737

Organizácia: **Štátna opera**

Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**

Typ hospodárenia: **štátna príspevková organizácia**

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna opera – Bohéma klub, Národná 11, B. Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 7. 4. 2014 o 10,00 h

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

<http://www.culture.gov.sk/vdoc/569/vyrocne-spravy-organizacii-za-rok-2013-245.html>

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.stateopera.sk

Obsah

1	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2	POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE.....	4
3	KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	5
3.1	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady.....	8
3.2	Rozpočet organizácie.....	26
3.2.1	Plnenie ukazovateľov rozpočtu	26
3.2.2	Rozbor nákladov	32
3.2.3	Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	39
3.2.4	Hodnotenie hospodárskeho výsledku	41
3.2.5	Prioritné projekty a ich plnenie	41
3.2.6	Rozbor výdavkov podľa prvkov.....	42
4	HODNOTENIE FONDŮV ORGANIZÁCIE	45
5	PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	47
6	ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	47
7	PERSONÁLNE OTÁZKY	56
8	CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2013 A PREHĽAD ICH PLNENIA	57
9	HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	62
10	ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI	63
11	ZÁVER.....	64

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Štátna opera
Sídlo:	Národná 11, 974 73 Banská Bystrica
Rezort/zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia organizácie:	1. 4. 1959
Forma hospodárenia:	štátna príspevková organizácia

Štatutárny zástupca organizácie – riaditeľ:

PhDr. Rudolf Hromada

Členovia vedenia:

Ing. Alena Kajsová	- ekonomická námestníčka ŠO, štátutárny zástupca riaditeľa
Mgr. art. Šimon Svitok	- umelecký šéf
JUDr. Ing. Martin Pernický	- vedúci THÚ a právnik
Mgr. Dana Kocianová	- vedúca marketingu a komunikácie s návštevníkmi
Mgr. Jaroslav Valek	- umelecký šéf výpravy
Janka Cabanová	- vedúca úseku riaditeľa
Ing. Marek Pazdera	- technik BOZP, PO a CO do 15. 12. 2013
Mgr. Ladislav Škrváň	- technik BOZP, PO a CO od 16. 12. 2013

KONTAKTY:

Telefón:	00421/48/245 7105
Fax:	00421/48/245 7102
e-mail:	sekretariat@stateopera.sk
adresa internetovej stránky organizácie:	www.stateopera.sk

Hlavné činnosti:

Štátna opera je kultúrna a umelecká ustanovizeň v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ktorej hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických a koncertných diel. Postavenie a povinnosti upravuje Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o zriadení Štátnej opery Banská Bystrica a vydaní jej zriaďovacej listiny č. MK – 1538/1999-1 a Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o doplnení zriaďovacej listiny Štátnej opery Banská Bystrica č. MK – 2244/1999 – 1 zo dňa 3.11.1999, č. MK – 12558/2005/29688 zo dňa 21.12.2005 a č. MK 636/2011-10/1472 zo dňa 8.3.2011, ktorá vymedzuje základný účel a predmet činnosti.

2 POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie: Vo svojom poslaní plní Štátna opera (ďalej „ŠO“) úlohu kultúrnej inštitúcie s dôrazom na šírenie kultúrno-spoločenského vyžitia divákov, reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí a na kultúrno-výchovnú činnosť.

Na základe požiadaviek ústredného orgánu a zriaďovacej listiny je hlavným poslaním ŠO výroba a predvádzanie operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

ŠO je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Banskobystrickom kraji s celoslovenskou pôsobnosťou. Široká dramaturgia ŠO zabezpečuje umelecké vyžitie aj pre divákov z iných regiónov a je neoddeliteľnou súčasťou siete operných divadiel na Slovensku. Svojou tvorbou oslovuje všetky vekové kategórie a svojou dramaturgiou veľkú časť záujmových skupín obyvateľstva.

Okrem vlastných premiér a repríz usporadúva dva festivaly: Banskobystrické hudobné dni a opernú časť medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské.

Reprezentácia slovenského umenia v zahraničí je jednou zo stálych činností ŠO. ŠO vystupovala v Taliansku, Rakúsku, Švajčiarsku, Maďarsku, Poľsku, Česku, Rumunsku, na Cypre a v Japonsku.

ŠO poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku. Vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami našej prvej opernej scény SND a mnohým sa podarilo stať sa opernými sólistami európskeho a svetového významu. Z toho vyplýva, že zdravé umelecké prostredie ŠO bolo a je vhodné pre rast umelcov najvyššej kvality. V ŠO začínali svoju umeleckú kariéru: pp. Grúberová, Orgonášová, Kopčák, Babjak a mnohí ďalší.

Hlavným predmetom činnosti Štátnej opery je utváranie podmienok na vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel.

Súčasťou plnenia hlavného predmetu činnosti sú:

- prenájom vlastných priestorov
- predstavenia na objednávku organizáciám a iným subjektom
- zapožičiavanie kostýmov

Výnosy z poskytovania služieb iným užívateľom používa ŠO na zlepšenie svojej hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie: Štátna opera by mala aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy vyplývajúce z jej poslania a spoločenskej objednávky a to so zameraním na zefektívnenie a skvalitnenie svojej činnosti.

Hlavná činnosť:

V oblasti hlavnej činnosti plánujeme dramaturgickou pestrosťou osloviť čo najširšie spektrum diváckej obce, rôzne záujmové skupiny a vekové kategórie. Pri prezentácii nášho umenia v zahraničí sa sústrediť najmä na krajiny Európskej únie a Japonsko, s dôrazom na vysokú umeleckú kvalitu, finančnú efektívnosť a spoločenskú úroveň.

Financie:

Pri hospodárení s poskytnutými a získanými finančnými prostriedkami sa budeme zameriavať na dôsledné dodržiavanie finančnej disciplíny a na hospodárne a efektívne využívanie poskytnutého bežného a kapitálového transferu v súlade s ich účelovým určením.

Z kapitálových výdavkov plánujeme po schválení a pridelení finančných prostriedkov realizovať verejnú prácu „Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici“, ktorá bola zaradená do rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 – 2014 a schválená Uznesením Vlády SR č. 459 zo dňa 6. júla 2011 pod ev. č. 248222.

Personálna oblasť:

V personálnej oblasti bude potrebné zabezpečiť doplnenie umeleckého súboru, najmä v sólickej zložke, kvalitnými umelcami s dlhodobou perspektívou pre ŠO. V kolektívnych telesách bude potrebné stabilizovať súbor, nakoľko dochádza k veľkej fluktuácii z dôvodu neadekvátneho finančného ohodnotenia práce. Aj naďalej budeme podporovať vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

Štátna opera uzavrela s Ministerstvom kultúry SR na rok 2013 kontrakt č. MK – 568/2012-103/16 314. Kontrakt je zverejnený na internetovej adrese: www.stateopera.sk

Článok I.

Predmet kontraktu

1. Kontrakt sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou alebo štatútom prijímateľa, na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:
  - 1.1. rozvoj novej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia;
  - 1.2. šírenie vlastnej produkcie na domácej scéne, v SR a v zahraničí;
  - 1.3. realizácia ďalších umeleckých aktivít alebo podujatí;
  - 1.4. sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

2. Činnosti prijímateľa budú napĺňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:
  - 2.1. realizácia premiér inscenácií v minimálnom počte 2;
  - 2.2. realizácia vlastných predstavení na domácej scéne, scénach v SR a v zahraničí v minimálnom počte 116 predstavení, z toho minimálne 30 predstavení pre deti a mládež;
  - 2.3. realizácia opernej časti XL. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské“ a realizácia XX. ročníka jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobné dni“.

Článok II.

Platobné podmienky

1. Objem finančných prostriedkov sa stanovuje v súlade so záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2013 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.
2. Príspevok zo štátneho rozpočtu na plnenie činností (ďalej len „príspevok“) v celkovej výške 3 595 925,00 eur (slovom trimiliónypäťstodevätšesťtisícdeväťstodvadsaťpäť eur), je stanovený nasledovne:

2.1 bežné výdavky	3 595 925,00 v eurách
2.2 kapitálové výdavky	0,00 v eurách

Vyhodnotenie kontraktu

K 31. 12. 2013 možno konštatovať, že úlohy stanovené kontraktom boli splnené.

1.1. a 2.1.

V roku 2013 sme uviedli **4 scénické premiéry**, a to: opery **P. I. Čajkovskij *Eugen Onegin***, **G. Verdi *Macbeth*** (v rámci festivalu Zámocké hry zvolenské) a **D. Dinková *Verdi*** (v rámci festivalu Banskobystrické hudobné dni), operetu **G. Dusík *Hrnčiarsky bál***, v slovenskej premiére **jedno koncertné uvedenie opery G. Verdi *Il corsaro*** (v rámci festivalu Zámocké hry zvolenské) a **6 premiér koncertov** (z toho 1 v rámci festivalu Banskobystrické hudobné dni).

1.2. a 2.2.

Štátna opera sa priebežne zaoberá šírením vlastnej produkcie na domácej scéne, na scénach mimo sídla SR a v zahraničí. Spolu zrealizovala v sledovanom období **128 hudobno-dramatických podujatí** vrátane koncertných a tanečných diel, **pre deti a mládež** uviedla z toho **38** predstavení. Sólisti Štátnej opery absolvovali **dve umelecké turné v Japonsku**, počas ktorých uskutočnili **17 koncertov**. **Zbor a orchester ŠO** koncertovali v **Ternitzi (Rakúsko)**, kde sa predstavili domácemu publiku s koncertným uvedením opery G. Verdi *Luisa Miller*. Sezónu

ukončila Štátna opera svojím hosťovaním v **Hukvaldoch (Česká republika)**, kde odohrala operu U. Giordana *Fedora*. Tieto podujatia navštívilo **35 479 návštevníkov**.

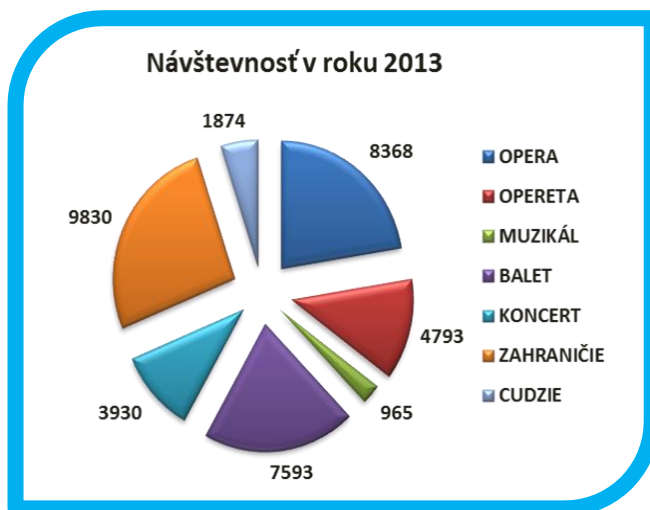
1.3. Na pôde Štátnej opery sa predstavilo **7 hosťujúcich súborov** (2 v rámci ZHZ, 4 v rámci BBHD), ktoré odohrali 8 predstavení a pozrelo si ich **1 874 návštevníkov**.

1.4. V roku 2013 Štátna opera prevzala od návštevníkov **9 132** kultúrnych poukazov.

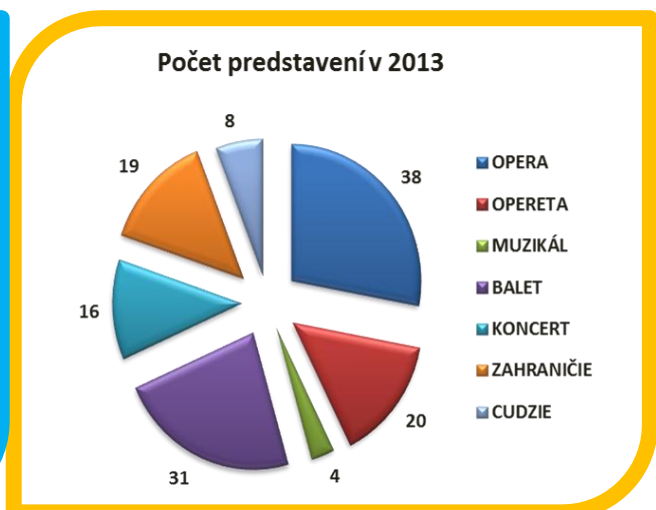
2.3. Rok 2013 patril i jubilejnému **XL. ročníku medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské (ZHZ), venovaného jubileu skladateľa G. Verdiho**. Jeho operná časť sa uskutočnila v termíne 23. 6. až 30. 6. 2013 a ponúkla návštevníkom **5 operných** inscenácií (3 domáce produkcie, 2 inscenácie hosťujúcich súborov) a **2 koncertné podujatia**.

Nemenej významné jubileum oslávil aj **jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni (BBHD)**. Počas jeho **XX. ročníka**, ktorý sa uskutočnil v dňoch 18. 10. až 25. 10. 2013, si mohli diváci vychutnať širokú paletu podujatí, a to **2 operné produkcie** a **1 koncert Štátnej opery**, podujatia **4 hosťujúcich súborov** nielen zo Slovenska, ale aj zahraničia a **2 sprievodné podujatia**. (Viac informácií o festivaloch uvádzame v Čl. 3.1 Činnosti organizácie časť Festivaly)

Celkom si všetky podujatia pozrelo **37 353 divákov**. (Graf1 a Graf 2)

Graf 2 Návštevnosť v roku 2013

Graf 1 Počet predstavení v roku 2013

Rok 2013 sa v Štátnej opere niesol v znamení dramaturgie orientovanej na stabilných návštevníkov a priaznivcov operného umenia i na tých, ktorí divadlo navštevujú zriedkavejšie a vyberajú si známe tituly, kvôli ktorým sú ochotní pricestovať aj zo vzdialenejších miest. K najúspešnejším patrili operné diela *Nabucco* G. Verdiho, *Fedora* U. Giordana a *Madama Butterfly* G. Pucciniho, výbornú návštevnosť si udržala i slovenská národná opera *Krútnava* Eugena Suchoňa. K menej populárnym dielam patrili *Coriolanus* J. Cikkeru a Verdiho *Simon Boccanegra*, ktorý v tomto období absolvoval svoju derniéru. K úspešným dielam patrí komická opera W. A. Mozarta *Così fan tutte*, ktorá si našla svojich divákov najmä u stredoškolskej mládeže.

Opereta a muzikál už tradične patria k divácky najatraktívnejším žánrom. Aj v Štátnej opere si primát stále držia klasické operety ako *Veselá vdova*, *Vojvodkyňa z Chicaga*, *Cigánska láska* a *Cárovič* či svetoznámy muzikál *My Fair Lady*. V dramaturgii Štátnej opery sa už tradične nachádzajú aj diela orientované na mladšiu generáciu návštevníkov, teda na mládež a deti. U nich najviac rezonujú hudobno-dramatické a tanečné diela *Gypsy roots* a *Biele peklo* Dany Dinkovej a naši najmladší diváci (deti materských škôl a I. stupňa ZŠ) obľubujú baletnú rozprávku J. Pauera *Ferdo mravec*. Starším deťom a ich rodičom bola určená rozprávková opera E. Humperdincka *Perníková chalúpka*, ktorá zároveň predstavovala jeden z prvých krokov detí a mládeže smerom k vysokej opernej kultúre. Inscenácia mala svoju derniéru v novembri. Medzi divácky najvyhľadávanejšie tituly patrilo i hudobno-dramatické a tanečné dielo *Carmen*.

K tradične organizovaným repertoárovým a koncertným podujatiam počas divadelnej sezóny patrili i tie, v ktorých sa predstavili významní hostia zo zahraničia. V roku 2013 sa uviedol holandský dirigent Marco Bons v opere *Simon Boccanegra*.

V rámci Veľkonočného koncertu, na ktorom odznelo známe dielo *Requiem d mol* (KV 626) Wolfganga Amadea Mozarta, sa predstavili cyperská sopranistka Chryso Makariou spolu s domácimi sólistami Alenou Hodálovou, Dušanom Šimom a Ivanom Zvaríkom.

3.1 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

V kalendárnom roku 2013 Štátna opera inscenovala tri operné premiéry a jednu operetu. Popri tom organizovala dva veľké festivaly - operný festival v rámci podujatia Zámocké hry zvolenské (ZHZ) a jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni (BBHD). Popri repertoárovej produkcii divadla bolo realizovaných niekoľko samostatných koncertných premiér, tanečný workshop a viacero vzdelávacích podujatí. Divadlo počas celého roka spolupracovalo s hosťujúcimi umelcami pôsobiacimi na Slovensku a v zahraničí - išlo predovšetkým o operných sólistov, inscenačný tím, dirigentov a tanečných majstrov. Zároveň pribudli podujatia populárno-náučného a vedeckého charakteru, v rámci ktorých Štátna opera prizvala k spolupráci renomovaných odborníkov v oblasti teatrológie a muzikológie.

Umelecký súbor v roku 2013 už tradične absolvoval viacero zahraničných produkcií, jednak v rámci uvedenia repertoárových inscenácií, jednak predvedením operného umenia v koncertnej podobe.

Všetky spomínané aktivity smerujú k zatraktívneniu ponuky Štátnej opery vo vzťahu k verejnosti i k umeleckej a odbornej progresii pracovníkov divadla. V neposlednom rade prispievajú k popularizácii divadelného a hudobného vysokého umenia v domácom prostredí i mimo Slovenska v krajinách Európy a Ázie.

Premiéry hudobno-dramatických diel (3 opery, 1 opereta)

P. I. Čajkovskij	G. Verdi	D. Dinková	G. Dusík
EUGEN ONEGIN	MACBETH	VERDI	HRNČIARSKY BÁL
15. 3. 2013	23. 6. 2013	18. 10. 2013	13. 12. 2013

Piotr Iljič Čajkovskij: EUGEN ONEGIN

Hudobné naštudovanie a dirigent:	Igor Bulla
Réžia:	Anna Osipenko
Scéna a kostýmy:	Sergej Novikov
Asistent dirigenta a zbormajster:	Ján Procházka
Premiéra:	15. 3. 2013
Reprízy:	7

Najobľúbenejšia Čajkovského opera vznikla s podtitulom „lyrické scény v troch dejstvách“. Libreto k opere napísal podľa Puškinovho veršovaného románu Konstantin Stepanovič Šilovskij, ktorý sa do textu snažil vložiť čo najviac doslovných citácií Puškina.

V opere dokonca nachádzame celé scény prevzaté z románu, ktorý je komorným príbehom s jednoduchou, no o to dramatickejšou zápletkou. Vo svojej podstate neoperný dej však vynikajúco naplňa hudba, ktorá disponuje veľkým výrazovým a zvukovým aparátom romantickej opery – nachádzame v ňom veľké zborové scény, emotívne árie, tance predvádzané za zvukov symfonicky znejúceho orchestra. Operu prvýkrát uviedli v moskovskom Malom divadle v roku 1879, na pôde banskobystričského divadla sa dožila už svojho piateho uvedenia. Dielo hudobne naštudoval Igor Bulla a o jeho inscenovanie sa postaral umelecký tím z Petrohradu (Ruská federácia) pod vedením režisérky Anny Osipenko.

V premiére účinkovali:

Tatiana:	Eva Šušková
Oľga:	Jelena Šatochina
Onegin:	Šimon Svitok
Lenskij:	Michal Hýroš
Gremin:	Ivan Zvarík
Larina:	Oľga Hromadová
Filippievna:	Jitka Sapara-Fischerová
Triquet:	Martin Gyimesi
Zareckij:	Igor Lacko
Rotnyj:	Slavomír Macák

Zaradenie populárneho diela svetovej opernej klasiky do dramaturgie Štátnej opery sa ukázalo ako vynikajúci krok vo vzťahu k návštevnosti i k odbornej kritike, ktorá prácu ruského tímu spolu s ansámblom Štátnej opery vysoko ocenila.

Z recenzií vyberáme: „Titulným predstaviteľom oboch premiér bol domáci barytonista (a umelecký šéf súboru) Šimon Svitok. Je vokálne dramatický, herecky nesmierne pôsobivý Onegin. Inscenácia má dve výborné Tatiany: materiálom tmavšiu, zamatovú, výrazovo exaltovanejšiu Evu Šuškovú a farebne svetlejšiu, technicky kompaktnú, decentnejšiu Patrícii Solotrukovú. Zarezonovali i Lenskij perspektívneho tenoristu Roberta Smiščíka a obe Oľgy – príjemným materiálom vybavená Jelena Šatochina a herecky i vokálne nadaná Alena Kropáčková.“ (Michaela Mojžišová, Sme, 17. 3. 2013). "

„Štátna opera opäť dokázala, že je možné stavať na úplne mladom speváckom obsadení. Okrem skúseného Šimona Svitka, na mnohých miestach farebne tmavého a drámou nabitého Onegina, sa na javisku ocitli sólisti s kratučkou praxou či debutanti. Skvelou Tatianou je Patrícia Solotruková, kovový, slovansky vrúcny a v polohách vyvážený mladodramatický soprán, vytvárajúca profil cituplného dievčaťa i vášňami zmietanej ženy. Málokedy počuť hlasovo takého jadrného, šťavnateho a do veľkých dynamických dimenzií rozvinutého Lenského, ako ponúkol Robert Smiščík.“ (Pavel Unger, Pravda, 21. 3. 2013)

Hodnotenia kritikov:

Michaela Mojžišová:	Onegin je plný vášní, znovu je milovaný, In: www.sme.sk, 17. 3. 2013.
Pavel Unger:	Čajkovského väčšmi dramatické scény, In: Pravda, 21. 3. 2013.
Dáša Šebanová:	Čajkovského Onegin nevyzníeva ako záporná postava. In: MY - banskobytrické noviny, roč. 22, 26. 3. 2013, č. 12, s. 8.
Terézia Ursínyová:	Eugen Onegin v Štátnej opere: Nie lyrické – dramatické scény! In: www.operaslovakia.sk, 27. 3. 2013.

Giuseppe Verdi: MACBETH – premiéra opery uvedená v rámci festivalu ZHZ

Hudobné naštudovanie a dirigent:	Marián Vach
Réžia:	Peter Gábor
Kostýmy:	Katarína Holková
Scéna:	Jaroslav Valek
Premiéra	23.6.2013
Reprízy:	3

Melodráma v štyroch dejstvách v talianskom jazyku so slovenskými titulkami.

Macbeth je v poradí desiatou Verdiho operou, v ktorej sa po prvýkrát podujal zhudobniť libreto podľa Shakespearovej predlohy (premiéra v roku 1847). Verdi vo svojom Macbethovi vytvoril obraz zničujúceho a ničiteľského páru: Macbeth a Lady Macbeth sú dve odľudštené bytosti, ktorých vzťah osciluje medzi karikatúrou manželstva a čisto mužským, neľútostným bojom o moc. Obaja sú však i krutými sprisahancami bažiacimi po moci, posadnutými spaľujúcou potrebou zaplniť niečím pocit svojej prázdnoty a zbytočnosti.

V čase komponovania Macbetha mal Verdi za sebou už 9 opier a tešil sa veľkej popularite. Napriek svojmu „osvedčenému“ kompozičnému štýlu sa pustil do odvážneho plánu: zriekol sa svojho melodického štýlu, vopred koncipoval celé scény a pokúšal sa hudobne priblížiť povahe Shakespearových postáv. Depresívnosť a ponurosť príbehu našla svoje naplnenie vo vitálnej muzikalite a plnokrvnom hudobnom výraze.

V hlavných úlohách účinkovali:

Macbeth:	Evez Abdulla
Banco:	Štefan Kocán
Lady Macbeth:	Louise Hudson
Dama di Lady:	Andrea Ľuptáková
Macduff:	Miroslav Dvorský
Malcolm:	Robert Šmiščík
Medico:	Igor Lacko

V Štátnej opere bola opera Macbeth inscenovaná po prvýkrát v jej histórii, a to hneď s veľkým ohlasom u návštevníkov i u odbornej kritiky: „Vo vypredanom hľadisku vládlo nadšenie. Macbeth pritom zaznel na Slovensku iba vo štvrtom naštudovaní. Všetky doterajšie, z rokov 1968, 1989 a 2003, boli bratislavské. Prvá mimo Slovenského národného divadla ich, zdá sa, pretromfla. Nič nové pod slnkom. Štátna opera v Banskej Bystrici iba nadviazala na trend z ostatných rokov. V rámci Verdiho roka už nebude ľahké nového Macbetha odsunúť na vedľajšiu koľaj.“ (Pavel Unger: Macbeth na Zámockých hrách zvolenských – strhujúca dráma premiestnená pod strechu divadla, www.operaplus.cz, 25. 6. 2013). „Takú prehliadku volumenózných hlasov, akými premiéroví hostia vyšperkovali historicky prvého banskobystrického Macbetha, akustika Národného domu zrejme nepamätá.“ (Michaela Mojžišová: Dobrý úvod verdiovského ročníka, SME, 24. 6. 2013)

Hodnotenie kritikov:

- Pavel Unger: Ani zámocký, ani zvolenský, a predsa pravdivý Macbeth, Pravda, 28. 6. 2013
- Pavel Unger: Macbeth na Zámockých hrách zvolenských
– strhujúca dráma premiestnená pod strechu divadla, <www.operaplus.cz>, 25. 6. 2013
- Michaela Mojžišová: Dobrý úvod verdiovského ročníka, In: www.sme.sk, 24. 6. 2013.
- Terézia Ursínyová: S domácim obsadením. In: Literárny týždenník, roč. 26, 26. 10. 2013, č. 35–36, s. 6.
- Terézia Ursínyová: Verdiho Macbeth v Štátnej opere. In: www.operaslovakia.sk, 3. 10. 2013.

Dana Dinková: VERDI – svetová premiéra opery (hudobno-dramatického diela)
 uvedená v rámci festivalu BBHD

Hudobné naštudovanie a dirigent:	Igor Bulla
Réžia a choreografia:	Dana Dinková
Kostýmy:	Ľudmila Várossová
Scéna:	Peter Janků
Premiéra	18.10.2013
Reprízy:	3

Autorské multižánrové dielo, ktoré vzniklo na objednávku Štátnej opery, je venované najznámejšiemu opernému veľikánovi Giuseppe Verdiemu a jeho tvorbe.

V roku 2013 si hudobný svet pripomenul 200 rokov od narodenia Giuseppe Verdiho, „kráľa opery“, autora svetoznámych oper ako Nabucco, Aida, Rigoletto, La traviata a mnohých ďalších. Vzhľadom na to, že išlo o jednu z najväčších hudobných udalostí na celom svete, Štátna opera sa rozhodla vzdať maestrovi hold uvedením diela inšpirovaného jeho životom. Pre naplnenie tohto zámeru si Štátna opera zvolila javiskový tvar, akým je hudobno-dramatické divadlo, spájajúce viacero umeleckých žánrov. Jeho réžiu a choreografiu zverila skúsenej režisérke Dane Dinkovej.

Vzniklo tak pútavé dielo vhodné pre viaceré generácie návštevníkov holdujúcich opernému umeniu i činohre.

V hlavných úlohách účinkovali:

Verdi:	Ján Kožuch
Oswald:	Šimon Svitok
Giuseppina Strepponi:	Katarína Procházková
Tereza Stolz:	Katarína Vovková
Margherita Barezzi:	Vendula Stískalová Černá
Matka Verdiho:	Eva Lucká
Mirati (spevák):	Dušan Šimo

Dielo Verdi sa stalo hneď od prvého uvedenia divácky najnavštevovanejšou inscenáciou. Jeho hlavnou devízou je skutočnosť, že vyše 30 hudobných čísel z opernej i neopernej Verdiho tvorby zaznieva v predstavení plnom dejových zvrátov a atraktívnych strhujúcich scén. Takto sa s operou nenásilne zoznamujú i návštevníci, ktorí operné umenie nevyhľadávajú.

Z recenzie vyberáme: „Obraz jubilanta dotvárali populárne hudobné scény. Až na pár výnimiek boli všetky repertoárovou súčasťou súboru. Dirigent Igor Bulla bol v nich zodpovedným sprievodcom každému, kto mal uši aj srdce otvorené pre krásnu hudbu. Historický večer sa začal časťami Tuba mirum a Dies irae z Requiem. Inštrumentálne časti z Rigoletta a Traviaty vytvárali scénickú hudbu a dotvárali atmosféru v hovorených úsekoch. Zo speváckych výkonov zaujal suverénny Zoltán Vongrey (Paolo z Boccanegru, titulný Macbeth), Katarína Procházková (herecky krehká Strepponi a vokálne krásna Violetta z Traviaty), Ivan Zvarík (monológ Filipa z Dona Carlosa Ella giamai m'amo), Dušan Šimo (vojvoda z Rigoletta s populárnou La donna e mobile), Vendula Stískalová-Černá (Desdemona z Othella v lyrickej modlitbe Ave Maria), Eva Lucká (Azucena z Trubadúra v Stride la vampa)...“ (Mária Glocková, www.theatre.sk, 31. 12. 2013)

Hodnotenia kritikov:

Mária Glocková: Historické fakty ešte nevytvoria divadlo, In: www.theatre.sk, 31. 12. 2013.

Terézia Ursínyová: Verdi ako objekt hudobnej drámy. In: Literárny týždenník, roč. 26, 13. 11. 2013, č. 39–40, s.

Gejza Dusík: HRNČIARSKY BÁL

Hudobné naštudovanie a dirigent:	Ján Procházka
Réžia a choreografia:	Jaroslav Moravčík
Kostýmy:	Adriena Adamíková
Scéna:	Jaroslav Valek
Premiéra	13.12.2013
Reprízy:	3

Z dvanástich operiet Gejzu Dusíka je kvalitatívnym vrcholom Hrnčiarsky bál. Námet je zasadený do revolučných rokov 1848 – 1849, ktoré sú v slovenských dejinách spojené s národným hnutím Štúrovcov.

V inscenačnom poňatí umeleckého súboru Štátnej opery do popredia vystupujú medziľudské vzťahy a charakterové črty jednotlivých postáv diela, ako aj ľúbostné zápletky končiace šťastným rozuzlením.

Na premiére účinkovali:

Rafael:	Ivan Zvarík
Serafína:	Alena Hodálová
Ilonka:	Katarína Procházková
Anička:	Oľga Bezačinská
Ferko:	Michal Hýrošš
Flóriš:	Dušan Šimo
Gašpar:	Martin Popovič
Katka:	Alžbeta Trgová
Peter:	Robert Smiščík
Benický:	Ján Harušiak
Šándor:	Šimon Svitok
Exekútor:	Marián Hadraba
Paľko:	Karol Kurtulík

Príbeh sa odohráva v prostredí slovenských hrnčiarov na Záhorí. Opereta je kompozične prepracovaná a popretkávaná folklórom. Premiéru mala na scéne košického Štátneho divadla v roku 1956 a neskôr ju hrali takmer vo všetkých našich divadlách, aj v zahraničí. Dnes patrí toto dielo do zlatého fondu slovenskej operetnej tvorby.

Autori diela v Hrnčiarskom bále vytvorili postavy typické pre svoju dobu, no zároveň i archetypálne charaktery: odrodilý cechmajster, jeho malomeštiacka žena a dcéra, chudobný a statočný dedinský džbánkar, mladý štúrovec, intrigánsky fiškál a jeho blazeovaný syn, veselí tovariši a napokon skromné slovenské dievča.

Hudobne opereta vychádza z folklórnej tradície, revolučnej piesne, dobovej šlágrovej produkcie (ku ktorej Dusík zásadnou mierou prispieval už od 30. rokov 20. storočia). U Dusíka sa folklorizmus Hrnčiarskeho bálu silne snúbi i s prúdmi latinsko-americkéj (tango) a americkej hudby (swing). Hudba Hrnčiarskeho bálu sa vyznačuje sviežou melodikou, farebnou inštrumentáciou orchestra, viacerými ľahko zapamätateľnými a verejnosti známymi melódiami, ktoré dnes žijú aj samostatne na koncertných pódiiach.

Z recenzie vyberáme: „Najviac potešili speváci, ktorí boli zvlášť v mužskej časti milým prekvapením: sami mladí fešáci – navyše tenoristi! Veľkým ziskom ŠO je angažovanie Roberta Smiščíka, tenoristu s mimoriadnou perspektívou, ale aj výkon hosťujúceho Petra Svetlíka (oboch v úlohe Petra), ďalej domáceho tenoristu Dušana Šima, nadaného aj herecky (tovariš Flóriš), ako aj ďalších dvoch tenoristov: domáceho Michala Hýrošša a hosťujúceho Petra Malého. Sólistka ŠO Alena Hodálová sa zhostila postavy „rafiky“ Serafíny Tomašovičovej s pozoruhodným hereckým i speváckym vkladom. V satiricky kreovanej postave odrodilca Šándora exceloval Šimon Svitok. Po barytónových rolách vážneho charakteru dokázal mimoriadny talent pre komiku, až fyzickú ekvilibristiku. Zo sopranistiek zažiarila farebným, objemným sopránom mladá Oľga Bezačinská a. h., speváčkou

VÝROČNÁ SPRÁVA za rok 2013

skúsenosťou i stále mladým zjavom Oľga Hromadová (chovanica Anička). Ilonku s meštiackymi sklonmi spievala mladá Katarína Prochádzková a lyrickým sopránom obdarená sólistka SND - Helena Becse Szabó. Martin Popovič ako džbankár Gašpar a Ivan Zvarík ako cechmajster Rafael boli kvalitní herecky i spevácky." (Terézia Ursínyová: Poetický a dynamický Hrnčiarsky bál, www.operaslovakia.sk, 20. 12. 2013)

Hodnotenie kritikov:

Terézia Ursínyová: Poetický a dynamický Hrnčiarsky bál, www.operaslovakia.sk, 20. 12. 2013

Dáša Šebanová: Dusík v Štátnej opere. IN: MY – banksobystrické noviny, roč. 23, 14. 1. 2014,

Premiéry koncertov

(bez premiér koncertov realizovaných v rámci festivalov ZHZ a BBHD)

NOVOROČNÝ KONCERT – 5. 1. 2013

Pri príležitosti nového roka a zároveň 20. výročia vzniku Slovenskej republiky sa v Štátnej opere uskutočnil Novoročný koncert s exkluzívnou hosťkou, opernou divou svetového mena Adrianou Kučerovou. Pod dirigentskou taktovkou Igora Bullu známe operné árie spievali i sólisti Štátnej opery: Patrícia Solotruková, Šimon Svitok, Ivan Zvarík, Dušan Šimo a Katarína Perenceiová. Koncert bol dôstojným začiatkom nového roka a zároveň podujatím, ktoré malo obrovský divácky ohlas.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT PRI PRÍLEŽITOSTI 15. VÝROČIA ZALOŽENIA AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI - 28.2. 2013

Štátna opera pravidelne umožňuje mladým umelcom nadobudnúť skúsenosti v profesionálnom prostredí – účinkovaním na pôde divadla spolu s jeho umeleckým ansámbľom. Jednou z viacerých takýchto spoluprác bol i slávnostný koncert realizovaný v súčinnosti s Akadémiou umení v Banskej Bystrici. V rámci neho sa predstavili študenti Hudobnej fakulty tejto vysokej školy, pričom v druhej polovici podujatia účinkovali pod taktovkou šéfdirigenta ŠO M. Vacha. Jedným z významných účinkujúcich bol sólista svetového mena Pavol Bršík, ktorý za sprievodu orchestra ŠO uviedol operné árie z tvorby W.A. Mozarta, G. Donizettiho, Ch. Gounoda, P. I. Čajkovského a G. Verdiho.

KONCERT Jubilujúca Alžbeta Trgová a jej hostia – 27. 4. 2013

Medzi príležitostne pripravované koncerty patria tie, ktoré sú venované významným životným jubileám osobností Štátnej opery. V roku 2013 bol takýto koncert venovaný dlhoročnej sopranistke domáceho umeleckého súboru, Alžbete Trgovej. Pod taktovkou dirigenta Igora Bullu sa okrem jubilantky predstavili aj ďalší sólisti Štátnej opery: Michal Hýrošš, Šimon Svitok a Ivan Zvarík. Hosťujúcou sólistkou bola mezzosopranistka Monika Fabiánová. Na koncerte zneli árie z diel Ch. Gounoda, V. Belliniho, G. Donizettiho, G. Verdiho, G. Pucciniho a ďalší.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT pri príležitosti osláv SNP – 30. 8. 2013

Koncert už tradične organizovaný v mesiaci august bol v roku 2013 venovaný 69. výročiu SNP a zároveň 1150. výročiu príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. V areáli pamätníka SNP v Banskej Bystrici sa verejnosti predstavili sólisti Štátnej opery Oľga Hromadová, Katarína Procházková, Ivan Zvarík, Martin Popovič a Robert Smiščík – všetci za sprievodu orchestra Štátnej opery. Koncert hudobne naštudoval a dirigoval Igor Bulla, pričom odznali známe árie a piesne skladateľov E. Suchoňa, B. Smetanu, Ch. Gounoda, G. Verdiho, E. Kálmána, F. Lehára a ďalších.

VIANOČNÝ KONCERT – 20., 21. 12. 2013

Vianočný koncert konajúci sa každoročne pred najkrajšími sviatkami roka máva obyčajne u divákov veľký ohlas. Tentokrát bol zostavený z operných árií a vianočných melódií v interpretácii hosťujúcich sólistiek Martiny Múdrej a Michaely Kušteckovej spolu s domácimi speváčkami Robertom Smiščíkom, Zoltánom Vongreyom a Ivanom Zvaríkom. Koncert v réžii Dany Dinkovej hudobne naštudoval a dirigoval Ján Procházka. Pre mimoriadny záujem návštevníkov bol uvedený dvakrát.

Festivally

Operná časť medzinárodného letného divadelného a operného festivalu ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ

Operná časť festivalu Zámocké hry zvolenské 2013 (23. 6 – 30. 6.) sa niesla v znamení tvorby operného velikána Giuseppe Verdiho pod názvom *Viva Verdi!* Práve v tomto roku si celý kultúrny svet pripomína 200. výročie jeho narodenia – z tohto dôvodu bola i dramaturgia jednotlivých festivalových večerov orientovaná na jeho tvorbu. Sledovala tak zámer ponúknuť divácky atraktívne diela popri fajnšmekerských tituloch hodných "opernej turistiky". Známe diela Verdiho tvorby - opery *La traviata* (v podaní Janáčkovej opery Národného divadla Brno) a *Rigoletto* (v naštudovaní Opery Štátneho divadla Košice) mali ambíciu pritiahnúť na operné predstavenie i návštevníkov, ktorí majú pred konzervatívnym prostredím kamenných operných domov rešpekt.

Najpútavejšími titulmi festivalu boli pre operných priaznivcov práve tie, ktoré nie sú v operných divadlách bežne uvádzané - o to viac, že boli obsadené hviezdami svetového operného neba a špičkovými slovenskými speváčkami (*Macbeth*, *Il corsaro*). K hajlajtom patrilo známe Verdiho neoperné dielo *Requiem* a samozrejme, záverečné predstavenie v exkluzívnom obsadení, *Nabucco*.

Premiéra opery

Dňa 23.6. 2013 sa pre nepriazeň počasia uskutočnila premiéra opery **G. Verdi** *Macbeth* na domácej scéne v Štátnej opere. V hlavných úlohách účinkovali: Evez Abdulla (Azerbajdžan), Louise Hudson (Austrália), Štefan Kocán (Slovensko), Miroslav Dvorský (Slovensko).

Komentár k dielu sa nachádza medzi premiérovými titulmi Štátnej opery.

Hostujúce divadlo – Janáčkova opera Národného divadla Brno (Česká republika)

G. Verdi: *La traviata* – 25. 6. 2013

Predstavenie hostujúceho súboru z Českej republiky, Janáčkovej opery Národného divadla Brno. Dielo *La traviata* patrí k divácky najvyhľadávanejším Verdiho opusom. Príbeh o smutnom osude statočnej kurtizány, ktorá svojou ľudskosťou a hĺbkou citu stojí nad prehnitými pseudomorálnymi zásadami buržoáznej spoločnosti prilákal divákov aj na festival Zámocké hry zvolenské. Pod taktovkou dirigenta Jaroslava Kyzlinka sa predstavili v hlavných úlohách slovenská sopranistka Andrea Vizvári, Aleš Briscein a Roman Janál.

Hostujúce divadlo – Štátne divadlo Košice

G. Verdi *Rigoletto* – 27.6.2013

Predstavenie hostujúceho súboru (ŠD Košice) pod taktovkou dirigenta Petra Valentoviča v réžii Petra Gábora. Tragédia starca, brániaceho česť svojej dcéry vo svete zvrhlých intrig renesančného kniežacieho dvora patrí k Verdiho divácky najpopulárnejším dielam. Je to zároveň prvá z Verdiho veľkých charakterových štúdií. V košickej inscenácii sa v titulných rolách predstavili Peter Berger, Ludovic Kendi (Rumunsko), Michaela Várady a Michal Onufer.

Obidve opery hostujúcich súborov boli pre nepriazeň počasia uvedené v Divadle Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene.

G. Verdi *Requiem* – 26.6.2013, repríza koncertu

Ďalším lákadlom pre návštevníkov bolo známe Verdiho neoperné dielo *Requiem*, ktoré patrí k jeho najznámejším a najhranejším opusom. Ide o zádušnú omšu, ktorú Verdi napísal k úmrtiu veľkého romantického básnika a revolucionára Alexandra Manzoniho. Zaujala dramatismom, ktorý sa pohybuje na hranici duchovnej skladby a operného žánru. Pod dirigentskou taktovkou Mariána Vacha s umeleckým ansámblom Štátnej opery sa predstavili poprední slovenskí speváci Adriana Kohútková, Terézia Kružliaková, Peter Mikuláš a Miroslav Dvorský.

Koncert operných árií s klavírnym sprievodom

Mladosť na zámku - 28. 6. 2013

V podaní mladých talentovaných spevákov zazneli neznáme diela (viaceré v slovenskej premiére) Verdiho piesňovej tvorby. Stalo sa tak v rámci tradičného komorného festivalového podujatia, ktoré dáva príležitosť študentom operného spevu z konzervatórií a

vysokých škôl. Na koncerte Mladosť na zámku sa úspešne predstavili: Viktória Ballánová, Adriana Banášová, Eva Bodorová, Katarína Florová, Simona Groschmidtová, Belinda Sandiová, Erika Szaboová, Dominika Výberová, Slávka Zámečniková, Judita Andelová, Carmen Ferenceiová, Alena Kropáčková, Amir Khan, Juraj Kuchár, Juraj Purdeš. V priestoroch Kráľovskej siene Zvolenského zámku ich pri klavíri sprevádzal Peter Pažický.

Koncertná premiéra opery

G. Verdi *Il corsaro* - 29. 6. 2013

K hajlajtom opernej časti festivalu patrila slovenská premiéra Verdiho diela *Il corsaro* (Korzár) v koncertnom uvedení. Práve koncertné premiéry raných diel svetových skladateľov talianskeho romantizmu patria každoročne k najhodnotnejším a najvyhľadávanejším podujatiam. Tak to bolo i v tomto roku – o to viac, že vo vyšperkovanom obsadení sa uviedli špičkoví talianski speváci Elena Lo Forte, Clara Polito, Alberto Gazale a Luciano Ganci.

Výber z recenzií:

Pavel Unger: Banská Bystrica: Verdiho Korzár, <www.operaplus.cz>, 1. 7. 2013

Elena Habermann: ZVOLEN/ Festival/Slowakei: VIVA VERDI: IL CORSARO, Der Neue Merker, <<http://www.der-neue-merker.eu/zvolen-festivalslowakei>>

Repertoárové predstavenia s hosťujúcimi sólistami zo zahraničia

G. Verdi *Nabucco* – 30.6.2013

Vyrcholením XL. ročníka festivalu Zámocké hry zvolenské bola inscenácia opery Nabucco. Išlo zároveň o prvý večer, ktorý sa odohral v priestoroch nádvorja Zvolenského zámku, tak, ako si to všetci organizátori a diváci priali. Nabucco zaznel v naštudovaní súboru Štátnej opery pod dirigentským vedením Mariána Vacha. Verdiovský hit o víťazstve slobody a práva nad nenávisťou a násilím, ktorého umelecké kvality zďaleka nereprezentuje iba populárny zbor Židov, sa tešil veľkému diváckemu záujmu.

V hlavných rolách sa predstavili vynikajúci slovenskí speváci Vladimír Chmelo, Miroslav Dvorský, Peter Mikuláš a Michaela Šebestová. Hlavnou hviezdou večera a zároveň festivalu však bola operná diva, grécka sopranistka Dimitra Theodossiou.

Priebeh festivalu sa až na nepredvídateľné počasie niesol v znamení príjemnej atmosféry. Verdiho duch nepochybne prispel k ďalšiemu z úspešných festivalových ročníkov a zároveň inšpiroval k napĺňaniu ďalších operných výziev v budúcich ročníkoch opernej časti Zámockých hier zvolenských.

Z recenzií vyberáme: "Festival možno považovať za zvlášť vydarený prínos k dvestoročnici narodenia Verdiho, ktorej boli venované všetky produkcie. Za umelecký vrchol festivalu možno pokladať hneď dve. Banskobystrickú premiéru Macbetha (23.6.) a koncertné predvedenie Korzára (29.6.), obe v budove domovskej opery. Lebo akokoľvek sú atraktívne

vystúpenia zahraničných operných súborov i spevákov, bez podielu Štátnej opery v Banskej Bystrici či už ako organizátora, alebo aj v zložke umeleckej (predovšetkým v kolektívnych telesách – orchestri a zbore a osobitne prínose šéfdirigenta súboru Mariana Vacha) by bol festival nemysliteľný." (Vadimír Blaho: Operný Zvolen 2013, www.operaslovakia.sk, 2.07.2013)

Výber z recenzií:

Vadimír Blaho: Operné hry vo Zvolene, <www.operaplus.cz>, 2. 7. 2013

Vladimír Blaho: Operný Zvolen 2013. In: www.operaslovakia.sk, 2. 7. 2013.

Vladimír Blaho: Zvolensko-bystrický operný festival. In: Literárny týždenník, 21. 8. 2013, č. 27–28, s. 7.

Počet podujatí v rámci ZHZ spolu: 7

Jesenný hudobný festival BANSKOBYSSTRICKÉ HUDOBNE DNI

Festival Banskobystrické hudobné dni tak ako každý rok priniesol žánre hudby a divadla, ktoré počas bežného roka v Štátnej opere, resp. na pôde mesta Banská Bystrica neznejú. V súlade s dlhodobou dramaturgickou koncepciou ho tvorili už tradičné piliere: operná premiéra realizovaná Štátnou operou, komorné koncerty klasickej hudby, sakrálnej hudby i populárneho žánra, predstavenie hosťujúceho divadla, repertoárová operná inscenácia v exkluzívnom sólistickom obsadení a napokon veľký vokálno-inštrumentálny koncert. Jednotlivé podujatia si našli svojich divákov a všetky sa tešili záujmu verejnosti. Nepochybne k tomu prispel i široký žánrový rozptyl festivalu, kvalitní hosťujúci umelci a zaujímavá dramaturgia festivalu.

Premiéra opery

Dňa 18. 10. 2013 sa v Štátnej opere konala premiéra opery Dany Dinkovej *Verdi*. Bližšie informácie o titule sa nachádzajú v kapitole 3.1 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady.

Komorný koncert hosťujúcich umelcov

Sólo pre kontratenor – 19. 10. 2013

Luis Peças – spev

João Santos – hudobný sprievod

Kontratenorista Luis Peças z Portugalska sa predstavil samostatným koncertom v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Za inštrumentálneho sprievodu klaviristu a organistu João Santosa predviedol diela z tvorby barokových majstrov. Kontratenor je hlasový odbor úzkej špecializácie, ktorý dnes nachádza uplatnenie predovšetkým v spevných partoch, ktoré v období baroka prináležali kastrátom. Koncert podobného štýlového zamerania Štátna opera organizovala po prvý raz a rovnako aj obaja umelci sa uviedli na Slovensku po prvýkrát.

Predstavenia hosťujúcich súborov

Koncert Slovenskej filharmónie - 20. 10. 2013

Štátna opera mala možnosť vo svojich priestoroch privítať jedno z našich najvýznamnejších orchestrálnych telies – Orchester Slovenskej filharmónie. Pod taktovkou uznávaného dirigenta Alexandra Rahbariho (Irán) ponúkol banskobystrickému publiku Brahmsov Koncert pre husle a orchester D dur a nemenej známu Beethovenovu Symfóniu č. 3 Es dur Eroica. Atraktivitu podujatia znásobil aj jeho ďalší exkluzívny hosť – mladý husľový virtuóz Dalibor Karvay. Koncert mal u divákov mimoriadnu odozvu.

Peter Stoličný, Ján Štrasser, Igor Bázlik: *Polepetko*

- 21. 10. 2013

Divadlo Jozefa Gregora Tajovského

Polepetko je pôvodná slovenská rozprávka, ktorú si vďaka neopakovateľnému humoru a hravým pesničkám obľúbilo už niekoľko generácií detí. Najznámejšia je jej televízna verzia, v ktorej sa zaskvel Miro Noga, ale aj rozhlasové spracovanie či operné verzie. V podaní Divadla Jozefa Gregora Tajovského si k *Polepetkovi* našlo cestu množstvo divákov – rodín s malými deťmi.

Tajovského si k *Polepetkovi* našlo cestu množstvo divákov – rodín s malými deťmi.

Čaro tónov Close Harmony Friends – 23. 10. 2013

Žáner a capella (teda bez hudobného sprievodu) sa v Banskej Bystrici dlhodobo teší záujmu návštevníkov. Hosťujúce vokálne teleso ponúklo program zostavený z piesní rockových, popových, jazzových a gospelových – to všetko v pestrej ponuke štýlu tzv. A´cappella Light.

Repertoárové operné predstavenie

P. I. Čajkovskij: *Eugen Onegin* - 22. 10. 2013

V najúspešnejšej inscenácii uplynulej sezóny sa v postave Lenského predstavil vynikajúci tenorista Ľudovít Ludha. Ten patrí v súčasnosti k najvyhľadávanejším slovenským operným spevákovi a stal sa ozdobou i mimoriadne vydareného a divácky vyhľadávaného titulu Štátnej opery.

Premiéra koncertu

Koncert pre opernú divu – 25. 10. 2013

Podujatie venované významnému životnému jubileu dlhoročnej sólistky Štátnej opery, sopranistky Dagmar Rohovej-Boksovej, ktorá stála už pri jej umeleckých začiatkoch. Počas celoživotnej profesionálnej kariéry v Divadle JGT (dnes Štátna opera) stvárnila vyše 70

hlavných postáv, niektoré dokonca viackrát. Prešla všetkými špecializáciami svojho odboru, od rolí lyrického sopránu, cez koloratúru, mladodramatický soprán, až po dramatické roly. Na konci 80. rokov 20. storočia Dagmar Rohová odišla do dôchodku, no Štátna opera sa k jej práci rada hlási, pretože počas viac ako 30 rokov svojej speváckej kariéry budovala jej súčasnú tvár. Koncertom, ktorý bol zároveň vyvrcholením festivalu BBHD, Štátna opera vzdala hold tejto opernej dive.

Počet podujatí v rámci BBHD spolu: 7

Sprievodné podujatia BBHD

Va pensiero – 18. 10. 2013 Bohéma klub

Štátna opera pripravila pri príležitosti premiéry diela *D. Dinkovej* Verdi neformálnu rozpravu s legendou talianskej opernej réžie a pedagógom Opernej akadémie vo Verone, Gianfrancom de Bosiom. Témou rozpravy bol nielen význam G. Verdiho pre umenie, ale aj režijné poňatie jeho diela v divadle a filme. Stretnutia sa zúčastnili členovia Klubu priateľov Štátnej opery, niektorí jej sólisti, umelecké vedenie, ako aj záujemcovia zo strany širokej verejnosti. Návšteva tohto svetoznámeho režiséra vzbudila veľký záujem aj u médií.

Jubilujúci V + W (Verdi + Wagner) v kontexte kultúrneho a hudobného odkazu

- 23. 10. 2013, Bohéma klub

Ďalším z cyklu podujatí venovaných 200. výročiu narodenia operného veľikána Verdiho bola Konferencia s medzinárodnou účasťou v spolupráci s Fakultou múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

V rámci festivalového týždňa Štátna opera ponúkla osobitné podujatie určené pre tých, ktorí sa hlbšie zaujímajú o problematiku nielen operného umenia, ale aj iných hudobných žánrov. V priestoroch Bohéma klubu sa uskutočnila vedecká konferencia venovaná téme hudobného odkazu veľikánov operného umenia Giuseppe Verdiho a Richarda Wagnera a jeho kontextom.

Umelecké hostovania v zahraničí

JAPONSKO/ Jokohama - 16. 1. - 31. 1. 2013

Druhú polovicu januára strávili sólisti Štátnej opery Oľga Hromadová, Katarína Perencseiová, Patrícia Solotruková, Dušan Šimo, Šimon Svitok a Martin Popovič už po dvadsiaty štvrtý raz na umeleckom turné v Japonsku. Speváci sa miestnemu publiku predstavili v meste Jokohama, kde za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej uviedli osem koncertov. V prvej časti programu si diváci mohli vychutnať poloinscenovaný a kostýmovaný

prierez operou G. Verdi *La traviata* a operetou F. Lehár *Veselá vdova*, v jeho druhej časti odznel operný a operetno-muzikálový repertoár. Koncerty, ktoré videlo približne 3590 divákov, boli tentoraz o to významnejšie, že sa niesli v duchu osláv 20. výročia vzniku Slovenskej republiky a 20. výročia otvorenia Slovenského veľvyslanectva v Japonsku. Záštitu nad nimi prevzal už tradične minister kultúry Slovenskej republiky Marek Maďarič a veľvyslanec Slovenskej republiky v Japonsku Drahomír Štos.

RAKÚSKO /Ternitz – 06. 04. 2013

V apríli dostala Štátna opera opäť pozvanie na umelecké hostovanie v dolnorakúskom meste Ternitz. Na podujatí zorganizovanom spolkom Amici del Belcanto, ktorý so Štátnou operou spolupracuje už niekoľko rokov, odznela koncertná verzia opery G. Verdi *Luisa Miller*. V hlavných úlohách a v sprievode zboru a orchestra Štátnej opery pod vedením Mariána Vacha sa domácemu publiku predviedli vynikajúci zahraniční sólisti Francesco Ellero D'Artegna, Clara Polito, Ignacio Encinas, Oleksandr Pushniak, Christine Knorren, Stefan Tanzer, Elisabeth Fruhmann a sólista Štátnej opery Peter Schneider. Výkony umelcov sa v Stadthalle Ternitz stretli s nebývalým úspechom. Spoločenská úroveň podujatia bola znásobená aj účasťou zástupcov viacerých veľvyslanectiev sídliačich v Rakúsku.

Výber z recenzií:

Elena Habermann: TERNITZ/ NÖ: LUISA MILLER von G. Verdi / Amici del Belcanto, konzertant, Der Neue Merker, <<http://www.der-neue-merker.eu/ternitz-no-luisa-miller-von-g-verdi-amici-del-belcanto-konzertant>>

ČESKO/Janáčkovy Hukvaldy – 05. 07. 2013

Dňa 05. 07. 2013 sa uskutočnilo umelecké hostovanie Štátnej opery v obci Hukvaldy (Česko), kde sa Štátna opera predstavila v rámci XX. ročníka Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy s operou U. Giordano *FEDORA*. Na základe pozitívnych ohlasov u odbornej kritiky a publika je hostovanie Štátnej opery už niekoľko rokov stálou súčasťou programu tohto renomovaného a v zahraničí uznávaného festivalu.

Premiéry inscenácií repertoáru ŠO v roku 2013 :

	Počet titulov:	Premiéry:	Reprízy:
Počet premiérových titulov v roku 2013:	4		
P. I. Čajkovskij:	<i>Eugen Onegin</i>	1	7
D. Dinková:	<i>Verdi</i>	1	3
G. Verdi:	<i>Macbeth</i>	1	3
G. Dusík:	<i>Hrnčiarsky bál</i>	1	3
Koncerty	16		

Reprízy inscenácií repertoáru ŠO v roku 2013 (bez premiérových titulov):

Opery:	Počet titulov:	Reprízy:
Giuseppe Verdi:	<i>Nabucco</i>	4
	<i>Simon Boccanegra</i>	2
E. Suchoň:	<i>Krútnava</i>	1
J. Cikker:	<i>Coriolanus</i>	1
G. Puccini:	<i>Madama Butterfly</i>	2
U. Giordano:	<i>Fedora</i>	3
W. A. Mozart:	<i>Così fan tutte</i>	4
E. Humperdinck:	<i>Perníková chalúpka</i>	5
Operety:		
E. Kálmán:	<i>Vojvodkyňa z Chicaga</i>	3
F. Lehár:	<i>Cigánska láska</i>	5
	<i>Veselá vdova</i>	3
	<i>Cárovič</i>	5
Muzikál:		
F. Loewe, A. J. Lerner:	<i>My fair lady</i>	4
Balet:		
G. Bizet, R. Ščedrin, D. Dinková	<i>Carmen</i>	9
G. Bregovič, D. Dinková:	<i>Gypsy roots</i>	6
D. Dinková:	<i>Biele peklo</i>	6
J. Pauer:	<i>Ferdo Mravec</i>	9
Hudobno-dramatické diela:		
V. Godár:	<i>Pod rozkvitnutými sakurami</i>	0

Počet reprízových titulov v repertoári: 18

Vydavateľská činnosť

V priebehu roka 2013 sa vydávali **programové bulletiny** k jednotlivým premiéram, ideové a mesačné plagáty, sufléry, propagačné karty k jednotlivým inscenáciám, letáky a iné propagačné materiály.

Vydané bulletiny k inscenáciám:	P. I. Čajkovskij	<i>Eugen Onegin</i>
	G. Verdi	<i>Macbeth</i>
	D. Dinková	<i>Verdi</i>
	G. Dusík	<i>Hrnčiarsky bál</i>

+ bulletiny k festivalom Zámocké hry zvolenské a Banskobystrické hudobné dni.

Spolu: 6 bulletinov

3.2 Rozpočet organizácie

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie - bežný transfer

Bežné transfery na činnosť pre ŠO na rok 2013 boli pôvodne schválené a rozpísané listom č. MK-916/2013-341/2001 zo dňa 30. Januára 2013 v celkovej sume **3 595 925,00 €** nasledovne:

Programová štruktúra:

08S: Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

08S 01: Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami

08S 0101: Divadlá a divadelná činnosť

Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0.1 Divadlá

Záväzný ukazovateľ:

Bežné výdavky celkom (600) 3 595 925,00 €

z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy

a ostatné osobné vyrovnania /610/ 1 586 595,00 €

Zároveň bol schválený a rozpísaný **orientačný ukazovateľ** – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov **na rok 2013 v počte 216,5**.

Rozpočtovým opatrením č. 1. t.j. listom MK č. 916/2013-341/6313 zo dňa 12.4.2013 boli pre Štátnu operu **zvýšené** záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2013 **o 75 000,00 €**.

Zvýšenie objemu finančných prostriedkov sa týkalo podpoložiek ekonomickej klasifikácie v kategórii 630 Tovary a služby:

Záväzný ukazovateľ

Prioritné projekty:

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov projektu:

„D. Dinková: Kráľ Verdi“ 30 000,- €

„G. Verdi: Macbeth“ 35 000,- €

Prioritné projekty:

Prvok 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Názov projektu:

„Umelecké hostovanie Štátnej opery v zahraničí“ 10 000,- €

Rozpočtovým opatrením č. 1 boli tak bežné transfery na činnosť upravené na **3 670 925,00 €** a to nasledovne:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa **3 670 925,00 €**

A. Prvok 08S0101 3 595 925,00 €

Bežné výdavky celkom 3 595 925,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osob. vyrovnania (610) 1 586 595,00 €

Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu 75 000,00 €

B. Prvok 08T0103 65 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)

C. Prvok 08T0104 10 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV t.j. listom MK č. 916/2013-340/13856 zo dňa 9.8.2013 boli Štátnej opere upravené záväzné ukazovatele kapitálových výdavkov o **128 420,00 €** - podrobnejšie v časti „b) Kapitálový transfer“.

Rozpočtovým opatrením č. 3 t.j. listom MK č. 916/2013-341/13737 zo dňa 8.8.2013 bol Štátnej opere upravený (znížený) rozpočet bežných výdavkov na rok 2013 (kategória 630) nasledovne:

Prvok 08S 0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Bežný výdavky celkom (600) ..... - **128 420,00 Eur**

Rozpočet po zmenách:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa **3 542 505,00 €**

A. Prvok 08S0101 3 467 505,00 €

Bežné výdavky celkom 3 467 505,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osob. vyrovnania (610) 1 586 595,00 €

Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu 75 000,00 €

B. Prvok 08T0103 65 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)

C. Prvok 08T0104 10 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV t.j. listom MK č. 916/2013-340/21632 zo dňa 29.11.2013 boli Štátnej opere upravené záväzné ukazovatele kapitálových výdavkov o **329 595,00 €** - podrobnejšie v časti „b) Kapitálový transfer“.

Rozpočtovým opatrením č. 5 t.j. listom MK č. 916/2013-341/23103 zo dňa 12.12.2013 bol Štátnej opere upravený (zvýšený) rozpočet bežných výdavkov na rok 2013 (kategória 630) nasledovne:

Prvok 08S 0101 Divadlá a divadelná činnosť
Záväzný ukazovateľ
Bežný výdavky celkom (600) .....**9 132,00 Eur**
Z toho : Tovary a služby (630). .....**9 132,00 Eur**

Týmto rozpočtovým opatrením sa zabezpečili bežné výdavky v súvislosti so zúčtovaním vyzbieraných kultúrnych poukazov nahlásených k 18.11.2013.

Rozpočet bežných výdavkov ŠO po všetkých úpravách rozpočtu v roku 2013:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa 3 551 637,00 €

A. Prvok 08S0101 3 476 637,00 €

Bežné výdavky celkom 3 476 637,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osob. vyrovnania (610) 1 586 595,00 €

Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu 75 000,00 €

B. Prvok 08T0103 65 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)

C. Prvok 08T0104 10 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)

b) Kapitálový transfer

Kapitálový transfer na rok 2013 nebol pri rozpise záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu Štátnej opere schválený.

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV t.j. listom MK č. 916/2013-340/13856 zo dňa 9.8.2013 bol Štátnej opere zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2013 o **128 420,00 €** na nasledovnú investičnú akciu:

„ŠO – obstaranie a technické zhodnotenie DHaNM“.....č. 28263.....**128 420,00 Eur**

v tom: nákup hudobných nástrojov, javiskových svietidiel, mikrobusu, drobná stavba - kancelársky kontajner, doplnenie technológií klimatizácie, zachytávačov snehu, okno

v miestnosti pokladne, zabudovanie ventilátora, merača spotreby plynu a montáž interiérových žalúzií.

Úprava bola vykonaná v prvku programovej štruktúry 08S0101.

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV t.j. listom MK č. 916/2013-340/21632 zo dňa 28.11.2013 boli Štátnej opere zvýšené záväzné ukazovatele kapitálových výdavkov o **329 595,00 €**, ktoré boli určené na nasledovnú investičnú akciu:

„ŠO – Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici“ ...26 446...329 595,00 Eur

Úprava bola vykonaná v prvku programovej štruktúry 08T0103.

Rozpočet kapitálových výdavkov ŠO po úpravách v roku 2013:

prvok	Číslo IA	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit v eurách
08S0101	28 263	111	Obnova a technické zhodnotenie DH a NM	128 420,00
08T0103	26 446	111	Komplexná rekonštrukcia ŠO v BB	329 595,00
Spolu:				458 015,00

Stav kapitálových finančných prostriedkov ŠO k 1.1.2013 bol výške 312 760,06 Eur. Jedná sa o nevyčerpaný a presunutý kapitálový transfer z rokov 2011 a 2012.

Čerpanie kapitálových výdavkov

zdroj 111

ŠO v roku v roku 2013 obstarala v rámci investičných akcií, o ktoré jej bol v roku 2013 upravený rozpočet: odvodový ventilátor v hodnote 645,24 Eur, vertikálne žalúzie do krajčírskych dielní, propagačnej dielne a kuchynky v hodnote 256,63 Eur, svietidlá – javiskové reflektory v hodnote 8 889,98 Eur, hudobné nástroje (vibrafón – 7 750,00 Eur a lesné rohy v celkovej hodnote 60 705,00 Eur, pričom časť bola uhradená zo schválených kapitálových výdavkov zo zdroja 111 v sume 50 760,02 a časť 9 944,98 Eur bola dofinancovaná z vlastných finančných prostriedkov ŠO) a bola doplnená technológia GSM signalizácie v hodnote 3 767,88 Eur.

Zostatok finančných prostriedkov zdroj 111 k 31.12.2013 je 385 945,25 €. Uvedený zostatok tvoria investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2013 upravený rozpočet, ale k 31.12.2013 neboli dočerpané:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2013 RO č. 2/KV,BV:
IA 28 263: ŠO - obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM.....56 350,25 €
- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2013 RO č. 4/KV,BV:
IA 3155: ŠO Dostavba a prestavba budovy ŠO.....329 595,00 €

zdroj 131B

ŠO mala k 1.1.2013 stav na účte „kapitálové výdavky zo ŠR“ ZDROJ: 131B (finančné prostriedky z roku 2011) vo výške 10 410,49 €.

ŠO v roku 2013 čerpala účelovo určené kapitálové výdavky na systémové práce prevedené firmou SOFTIP k majetkovému evidenčnému systému, na dodávku a montáž zábradlia, na nákup zahmlievacieho zariadenia, prostredníctvom ktorého bude zabezpečená správna vlhkosť vzduchu na javisku, na dofinancovanie výdavkov súvisiacich s obstaraním osobného automobilu, na obstaranie číповého systému a na ochranný prístrešok číповého systému k elektrickej bráne s rampou v celkovej hodnote 8 419,86 €.

Zostatok finančných prostriedkov zdroj 131B k 31.12.2013 je 1 990,63 €. Uvedený zostatok tvoria investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2011 upravený rozpočet, ale k 31.12.2013 neboli dočerpané:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2011 RO č. 5/KV,BV :
- IA 27 467: ŠO BB nákup osobného automobilu .....1 407,78 €
IA 27 464: ŠO BB elektrická brána s rampou.....582,85 €

Tieto finančné prostriedky vráti ŠO na účet zriaďovateľa pri zúčtovaní finančných prostriedkov v súlade s § 24 ods. 9 Zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

zdroj 131C

ŠO mala k 1.1.2013 stav na účte „kapitálové výdavky zo ŠR“ ZDROJ: 131C (finančné prostriedky z roku 2012) vo výške 302 349,57 €.

ŠO v roku 2013 čerpala účelovo určené kapitálové výdavky na nákup hudobného nástroja Hoboj Mariqaux, model 910, včítane futrálu, na úhradu projektovej dokumentácie k vybaveniu skúšobne zboru a divadelnej kaviarne technologickými zariadeniami zabudovaným a nezabudovanými spotrebičmi, mobiliárom a naprojektovanými interiérovými doplnkami a na obstaranie garážových brán v celkovej hodnote 25 551,33 Eur.

Zostatok finančných prostriedkov zdroj 131C k 31.12.2013 je 276 798,24 €. Uvedený zostatok tvoria investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2012 upravený rozpočet, ale k 31.12.2013 neboli dočerpané:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 2 KV:
- IA 26 446: ŠO Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery B. Bystrici.....190 000,00 €- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 5/KV,BV:

IA 3155: ŠO Dostavba a prestavba budovy ŠO.....82 000,00 €
IA 28 263: ŠO - obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM..... 4 798,24 €

zdroj 45

V roku 2013 ŠO vyčerpala zo zdroja 45 na kapitálové výdavky 40 679,05 €. Uvedené finančné prostriedky ŠO čerpala na dofinancovanie obstarania závesného systému na ťahy do inscenácie, na obstaranie propagačného DVD, na nákup upgradu softvéru "Publisher", na obstaranie Massive Senzora, na dofinancovanie obstarania kuchynskej linky, dofinancovanie nákupu lesných rohov, na rekonštrukciu strechy garáží, na doplnenie vykurovacích telies a na dofinancovanie rekonštrukcie divad. kaviarne a skúšobne zboru ŠO.

Na účte č. 70004000663/8180 – kapitálové výdavky zo ŠR bol k 31.12.2013 nasledovný stav 664 734,12 €.

Tieto finančné prostriedky predstavujú zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v rokoch 2011, 2012 a 2013.

Kapitálové prostriedky boli v roku 2013 použité na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane jeho technického zhodnotenia nasledovne :

Popis kapitálového výdavku z programu 08S 0101	Kapitálové výdavky v €			
	vlastné zdroje 45	zdroj 131B	zdroj 131C	zdroj 111
IA 29990 - Nákup ost. nehmot.aktív				
náklady na výrobu filmu (DVD) k výročiu ŠO; spolu:	6 630,00			
IA 3155 - Dostavba a prest.ŠO				
výkresová a projekt. dokum. k technol. kaviarne	4 122,00			
služby VO - techn. inter. vybavenia kaviarne	1 400,00			
náklad na nájomné za pozem.	72,89			
IA 3155 celkom:	5 594,89			
IA 27009 - Rekonštr.a moder.stavieb				
výkresová a projekt. dokumentácia garáží	1 680,00			
rekonštrukcia strechy garáže	3 929,71			
projektová dokum. vykurovacích telies SO 01	3 528,00			
doplnenie vykurovacích telies v SO 01	4 560,00			
zmäkčovač vody	710,40			
massive senzor - osvetlenie	15,02			
závesný systém na ťahy do inscenácie	498,00			
IA 27009 - celkom:	14 921,13			
IA 27463 nákup prevádz. strojov prístr. a tech.				
systémové práce prevedené firmou SOFTIP k majetkovému evidenčnému systému		637,28		
práce a materiál na javiskový zahmlievací systém	684,79	4 819,71		
IA 27463 - spolu :	684,79	5 456,99		
IA 27464 elektrická brána s ramp.				
prístrešok brány; prístupový systém, materiál a práce		2 229,36		
dodávka a montáž zábradlia		213,6		
IA 27464 - spolu:		2 442,96		
IA 21666 Nákup strojov prístr. zariad. a náradia				
umývačka riadu	2 000,40			

IA 28263 obst. a tech.zh. DHa NM spolu:				
zaizolovanie skladu reziva			1 187,96	
zhotovenie a montáž brán v garážach			14 334,00	
služby spojené s VO - zhotovenie garaž.brán			560,00	
náklady na práce a staveb. materiál barového pultu	97,33		306,55	
dodávka a montáž ventilátora v suteréne ŠO				645,24
dodávka a montáž žaluzií				256,63
doplnenie technológie merania regulácie - GSM				3 767,88
upgrade softvéru "Publisher" dotykového panela	659,40			
javiskové reflektory - DTS NICK				8 889,98
vibrafón				7 750,00
náklady na lesné rohy - 1. 2. a 3.časť	10 091,11			50 760,02
hoboj Mariqaux, model 910, včítane futrálu			8 049,24	
horák ku zväraciamu agregátu			1 113,58	
IA 28263 - spolu:	10 847,84		25 551,33	72 069,75
IA 27467 nákup osob. automobilu				
ochranné fólie na karosériu auta			519,91	
IA v programe 08 S celkom:	40 679,05	8 419,86	25 551,33	72 069,75
SUMAR ZDROJOV SPOLU:				146 719,99

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na nákup dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je uvedený v tabuľke č. 3 MK SR.

Prehľad čerpania kapitálových transferov na investičné akcie za rok 2013 je uvedený podľa jednotlivých zdrojov v nasledovných tabuľkách:

Tabuľka č.4 - „Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2013 – kód zdroja 111 – Rozpočtové prostriedky kapitoly z roku 2013“

Tabuľka č.5 - „Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2013 – kód zdroja 131 – Zo štátneho rozpočtu“ (131C - rozpočtové prostriedky z roku 2012, 131B – rozpočtové prostriedky z roku 2011)

3.2.2 Rozbor nákladov

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2013 predstavujú 3 998 876,71 €, t.j. 100,00 % z upraveného ročného rozpočtu.

V porovnaní s rokom 2012 sú náklady v roku 2013 vyššie o 35 050,04 €.

K zvýšeniu nákladov (pri súčasnom znížení iných položiek nákladov) došlo najmä v nasledovných položkách:

- mzdové náklady (účet 521) o 64 314,59 €
(bližšie v časti mzdové náklady)
- zákonné sociálne poistenie (účet 524) o 26 905,61 €
(z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov)

- zákonné sociálne náklady (účet 527) o 3 812,47 €
(najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na stravovanie zamestnancov)

Súčasne došlo k zníženiu nákladov najmä v nasledovných položkách:

- spotreba materiálu (účet 501) o - 24 800,89 €
(z dôvodu nižších nákladov na drobný hmotný majetok)
- spotreba energie (účet 502) o - 12 196,21 €
(najmä z dôvodu nižších nákladov na spotrebu plynu)
- tvorba ostatných rezerv z prev. činnosti (účet 553) o - 15 281,95 €
- ostatné služby (účet 518) o - 11 676,14 €
(najmä z dôvodu zníženia nákladov za operatívny prenájom reprografických zariadení a za reprografické služby)

Účtová skupina 50 – Spotrebované nákupy

Náklady na spotrebované nákupy (účtová skupina 50) predstavujú za rok 2013 sumu 452 323,24 €, z toho spotreba materiálu predstavuje sumu 307 405,95 €, spotreba energie sumu 143 195,33 € a predaný tovar sumu 1 721,96 €. V porovnaní s rokom 2012 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 50 - spotrebované nákupy v roku 2013 nižšie o 37 318,80 €, čo je spôsobené najmä znížením nákladov na spotrebu materiálu (účet 501) o 24 800,89 €, (z dôvodu nižších nákladov na drobný hmotný majetok), ako aj znížením nákladov na spotrebu energie o 12 196,21 €, a to najmä nákladov na spotrebu plynu. Náklady na predaný tovar (účet 504) predstavujú náklady na predané bulletiny a sú nižšie oproti roku 2012 o 321,70 €.

Účtová skupina 51 – Služby

Náklady na služby (účt. skupina 51) predstavujú za rok 2013 sumu 680 615,79 €, v tom najväčšiu položku tvoria ostatné služby účet 518 v sume 572 072,97 €. V porovnaní s rokom 2012 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 51 - služby v roku 2013 nižšie o 10 467,79 € a to najmä z dôvodu zníženia nákladov na ostatné služby (účet 518) o 11 676,14 €, (pri súčasnom zvýšení nákladov na cestovné). Ide najmä o zníženie nákladov za operatívny prenájom reprografických zariadení a za reprografické služby z dôvodu ukončenia zmluvy s firmou IBM Slovensko, spol. s r. o. Bratislava a s firmou EuroDeal, s. r. o. Bratislava, ďalej ide o zníženie nákladov za nájom hudobných materiálov, revízie zariadení, prepravné a pod. Náklady na cestovné (účet 512) predstavujú k 31. 12. 2013 sumu 32 087,89 € a sú o 2 951,02 € vyššie ako v roku 2012 z dôvodu zvýšenia nákladov na zahraničné pracovné cesty.

V rámci opráv a údržby (účet 511) v celkovej sume 72 651,89 € sa realizovali opravy v nasledovnom rozsahu:

• opravy a údržba budov	44 398,02 €
• opravy a údržba motorových vozidiel	15 122,57 €
• opravy a údržba hudobných nástrojov	7 523,59 €
• opravy DIHM a DHM	5 607,71 €

V porovnaní s rokom 2012 sú náklady na opravy a udržiavanie v roku 2013 nižšie o 1 848,79 € a to najmä z dôvodu zníženia nákladov na opravu DIHM a DHM.

Náklady na reprezentáciu (účet 513)

	v €	
schválený rozpočet na r. 2013	5 150,00	
upravený rozpočet na r. 2013	3 767,54	
skutočnosť k 31. 12. 2013	3 803,04	z toho hradené z darov 13,00 €
skutočnosť k 31. 12. 2012	3 696,92	z toho hradené z darov 0,00 €

Náklady na reprezentačné účely predstavujú náklady na reprezentáciu pri realizácii jednotlivých premiér inscenácií a koncertov, náklady na reprezentáciu pri realizácii festivalu ZHZ a festivalu BBHD ako aj náklady na občerstvenie účastníkov porád a iných pracovných príležitostí.

V roku 2013 boli náklady na reprezentáciu čerpané vo výške 100,94 % z ročného rozpočtu a sú o 106,12 € vyššie ako v roku 2012.

Účtovná skupina 52 – osobné náklady

V porovnaní s rokom 2012 sú náklady v rámci účtovej skupiny 52 – osobné náklady v roku 2013 vyššie o 94 426,80 €, čo je spôsobené najmä zvýšením mzdových nákladov vrátane nákladov na dohody mimo pracovného pomeru o 64 314,59 € (účet 521) a zvýšením odvodov o 26 905,61 € (účet 524). V roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 sú vyššie aj zákonné soc. náklady (účet 527) o 3 812,47 €.

Mzdové náklady

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený orientačným ukazovateľom Ministerstva kultúry SR. V roku 2013 bol orientačný ukazovateľ v počte 216,5 zamestnancov. Skutočný priemerný prepočítaný počet k 31.12.2013 bol 209,7 zamestnancov.

Stanovený orientačný ukazovateľ zamestnancov v počte 216,5 bol v roku 2013 dodržaný a nebol prekročený.

Mzdové náklady /vrátane OON/ za rok 2013 predstavujú sumu 1 754 853,84 €, čo predstavuje 100,94 % z ročného rozpočtu.

Mzdové náklady boli vo výške 1 609 101,91 € financované bežným transferom /mzdy 1 586 595,- €, OON 22 506,91 €/.

Čerpanie mzdových prostriedkov je vyššie oproti roku 2012 o 64 314,59 €, z toho na mzdy bolo vyčerpané viac o 64 388,03 € a na OON menej o 73,44 €. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov na mzdy bolo v súlade so Zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov – postup do vyšších platových stupňov na základe rastu odbornej praxe, zvýšenie počtu zamestnancov, úprava osobného ohodnotenia v priebehu roka 2012, ktoré sa prejavilo vo zvýšených mzdových nákladoch za celý rok 2013.

Priemerná mzda za rok 2013 je vo výške 688,42 €, oproti roku 2012 je vyššia o 9,73 €.

Štátna opera	Skutočnosť 2012	Upr. rozp. 2013	Skut. rok 2013	Index
	v EUR	v EUR	v EUR	2013/2012
Mzdy	1 667 958,90	1 715 772,36	1 732 346,93	1,04
OON	22 580,35	22 671,50	22 506,91	1,00
Mzd. prostr SPOLU	1 690 539,25	1 738 443,86	1 754 853,84	1,04
Priem mzda	678,69	660,42	688,42	1,01
Počet za mest.	204,80	216,50	209,70	1,02
Autor. honor. vrát. DPH	246 187,36	230 000,00	258 548,67	1,05
Mzdy podnik činnosť			246,38	

Čerpanie mzdových nákladov a autorských honorárov podľa jednotlivých úsekov v €:

Úsek	Mzdy	OON	MP celkom	Aut.honoráre vrátane DPH	podn.činn.
um. úsek	1 195 096,72	16 231,00		258 548,67	
scénografia	96 275,78	1 144,00			246,38
hosp. správa	117 859,86	803,60			
administratíva	313 833,99	2 451,13			
doprava	9 280,58	1 877,18			
Spolu ŠO:	1 732 346,93	22 506,91	1 754 853,84	258 548,67	246,38

Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov je uvedený v tab. č. 2 MK SR.

Práca nadčas vykonávaná na jednotlivých úsekoch.

Práca nadčas bola nariadovaná v súlade so Zákonníkom práce najviac 150 hodín na zamestnanca. Nad limit stanovený ZP až do výšky 400 hodín ročne bola práca vykonávaná len po predchádzajúcom súhlase zamestnanca a to v 25 prípadoch. Oproti roku 2012 sa nadčasová práca znížila o 2 490 hodín.

V tabuľke je uvedená práca nadčas na jednotlivých úsekoch, ako aj porovnanie s rokom 2012:

ÚSEK	rok 2012	rok 2013
UTP	5 522,75	4 283,75
scénografia	365,50	625,50
hosp. správa	3 711,00	3 057,25
doprava	259,50	163,25
administratíva	1 989,25	1 228,25
Celkom ŠO:	11 848,00	9 358,00

Zákonné sociálne poistenie

Skutočné náklady na poistné na zdravotné a sociálne poistenie z hlavnej činnosti sú v roku 2013 vyššie o 26 905,61 € ako v roku 2012. Zvýšenie nákladov na odvody je v dôsledku zmeny legislatívy od 1.1.2013 – platenie odvodov z dohôd mimo pracovného pomeru a z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov. Zákonné sociálne poistenie (účet 524) z hlavnej činnosti v sume 610 095,55 € (plus podnikateľská činnosť 83,71 €) zahŕňa:

	Hlavná činnosť v €	podnikateľská činnosť v €
Zdravotné poistenie	176 977,51	22,25
Nemocenské poistenie	24 650,73	3,45
Starobné poistenie	248 287,59	34,49
Invalidné poistenie	46 320,69	7,39
Úrazové poistenie	14 214,69	1,97
Poistenie v nezamestnanosti	15 413,29	2,46
Poistenie do rez. fondu	84 231,05	11,70

Ostatné sociálne poistenie

Na účte 525 - ostatné sociálne poistenie v sume 24 946,20 € (plus podnikateľská činnosť v sume 4,93 €) sú náklady organizácie na príspevok zamestnancom na DDS, ktoré je približne na úrovni nákladov roku 2012.

Zákonné sociálne náklady

Náklady na účte 527 – Zákonné sociálne náklady v sume 146 589,16 € k 31. 12. 2013 predstavujú najmä náklady na stravovanie zamestnancov v sume 107 543,04 €, prídely do sociálneho fondu v sume 23 442,24 €, náklady na ochranné pracovné prostriedky v sume 2 150,53 €, náhradu príjmu pri dočasnej PN v sume 9 588,42 €, náklady na pracovnú zdravotnú službu v sume 2 398,83 € a náklady na vyplatené odchodné v sume 1 487,00 €.

V roku 2013 bolo vyplatené odchodné jednému zamestnancovi, odstupné nebolo v roku 2013 vyplatené.

V porovnaní s rokom 2012 sú zákon. sociálne náklady v roku 2013 vyššie o 3 812,47 € najmä z dôvodu vyšších nákladov na stravovanie zamestnancov ako aj nákladov na prídely do sociálneho fondu, pri súčasnom znížení nákladov na odchodné.

Účtová skupina 53 – Dane a poplatky

Náklady na dane a poplatky predstavujú k 31. 12. 2013 sumu 23 359,79 €, čo je o 2 387,08 € viac ako v roku 2012. Zahrňujú daň z nehnuteľností (účet 532) v sume 16 290,79 € a ostatné dane a poplatky (účet 538) v sume 7 069,- €, v tom poplatky za komunálny odpad v sume 3 273,60 €, poplatok za psa v sume 36,- €, miestny poplatok za ubytovanie v sume 39,85 €, poplatky za diaľnice a digitálne karty pre vodičov v sume 463,81 €, poplatky za mýto v sume 471,82 €, koncesionárske poplatky v sume 956,92 €, kolky v sume 515,- €, poplatok za zapísanie do zoznamu odborne spôsobilých osôb v sume 66,- €, poplatok za znečistenie ovzdušia v sume 11,- € a úhradu dane z príjmu v sume 1 235,- € v zmysle zmluvy o umeleckom hostovaní za odohraté predstavenie opery „Fedora“ dňa 5.7.2013 v Hukvaldoch na základe čl. 16 medzinárodnej zmluvy medzi ČR a SR o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňového úniku v odbore daní z príjmu a z majetku (vyhlásená v ČR pod č. 100/2003 Zb., v SR pod č. 238/2003 Z. z.). Zvýšené náklady na dane a poplatky v porovnaní s rokom 2012 sú najmä z dôvodu úhrady vyššie uvedenej dane z príjmu ako aj z dôvodu zvýšenia nákladov na poplatky za komunálny odpad.

Účtová skupina 54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť predstavujú k 31. 12. 2013 sumu 3 096,50 € a sú oproti roku 2012 vyššie o 96,52 € a to najmä z dôvodu, že došlo k zvýšeniu odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť zahŕňajú k 31.12.2013 zostatok na účte 545 – ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania v sume 2 790,- €, ktorý predstavuje úhradu odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, zostatok na účte 546 – odpis pohľadávky v sume 293,90 € a zostatok na účte manká a škody (účet 549) v sume 12,60 € (bližšie v časti manká a škody).

Manká a škody

	v €
skutočnosť k 31. 12. 2013	12,60
skutočnosť k 31. 12. 2012	38,66

Stav na účte manká a škody (účet 549) k 31. 12. 2013 v sume 12,60 € predstavuje škodu, ktorá bola spôsobená viacerými zamestnancami z dôvodu straty vstupných čipových kariet na vchodové dvere do novej budovy Štátnej opery. Spôsobená škoda bola zamestnancom zosobnená.

Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

Náklady v rámci účtovej skupiny 55 v sume 294 614,30 € zahŕňajú k 31. 12. 2013 odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (účet 551) v sume 261 775,71 €, tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti (účet 553) v sume 32 651,79 € (najmä rezervu na nevyčerpané dovolenky vrátane odvodov, na odchodné, na energie) a tvorbu ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti (účet 558) v sume 186,80 €. Ide o opravnú položku k odberateľom. V porovnaní s rokom 2012 sú náklady v rámci účtovej skupiny 55 v roku 2013 nižšie o 12 967,65 € a to najmä z dôvodu nižších nákladov na tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti.

Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	v €
upravený rozpočet na r. 2013	260 000,00
skutočnosť k 31. 12. 2013	261 775,71
skutočnosť k 31. 12. 2012	259 287,64

V odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku došlo k 31. 12. 2013 k čerpaniu celoročného upraveného rozpočtu vo výške 100,68 %. Odpisy sú v roku 2013 približne na úrovni odpisov v roku 2012.

Pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku postupuje ŠO podľa § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa § 30 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 číslo MF 16786/2007-31 (FS 9/2007), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre RO, PO, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení Opatrenia MF SR č. 25189/2008-311 zo 17. decembra 2008 (FS č. 13/2008), v znení Opatrenia MF SR č. 24240/2009-31 z 9. decembra 2009 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 15/2009, v znení Opatrenia MF SR č. 24141/2011-31 z 23. decembra 2011 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2011 a v znení Opatrenia MF SR č. 19324/2012-31 z 13. decembra 2012 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 10/2012. Z dôvodu legislatívnej zmeny uplatňujeme už od 1.1.2005 účtovné odpisy (t.j. nepostupujeme pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podľa doby odpisovania a odpisových sadzieb v zmysle zákona o dani z príjmov).

Účtová skupina 56 – Finančné náklady

Účtová skupina 56 – Finančné náklady v celkovej sume 6 781,06 € zahŕňa k 31. 12. 2013 náklady na kurzové straty (účet 563) v sume 55,35 € a ostatné finančné náklady (účet 568) v sume 6 725,71 €, v tom náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel v sume 1 717,- € a havarijné poistenie motorových vozidiel v sume 4 007,29 €, náklady na poistenie majetku v sume 29,40 €, náklady na poistenie osôb v sume 692,02 € a bankové výdavky v sume 280,00 €. V porovnaní s rokom 2012 sú finančné náklady k 31. 12. 2013 nižšie o 986,10 €, najmä z dôvodu nižších kurzových strát a nákladov na poistenie osôb.

Účtová skupina 59 – dane z príjmov

Náklady v rámci účtovej skupiny 59 – dane z príjmov predstavujú v roku 2013 len náklady na účte 591 – daň z príjmu v sume 1 601,28 €, ide o daň z úrokov z vkladov na bežných účtoch a daň z prenájmu priestorov. Náklady na účte 591 sú v porovnaní s rokom 2012 nižšie o 120,02 € a to najmä z dôvodu nižších tržieb z prenájmu priestorov, ktoré sú aj u príspevkových organizácií predmetom dane z príjmu právnických osôb.

Podrobný prehľad o štruktúre nákladov ŠO k 31. 12. 2013 v porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2013 a skutočnosťou k 31. 12. 2012 je uvedený v tabuľke č. 1A / MK SR.

Prehľad o nákladoch na prevádzku budov je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Náklady na prevádzku budov za rok 2013

Analytika nákladov		Sledované objekty - názov			
		Národná	Jegorovova	Švantner.-byt	S P O L U
a		1	2	3	4
Náklady		508 425,29	125 551,02	3 714,82	637 691,13
v tom:					
501	spotr.materiálu	39 679,93	2 143,33	185,04	42 008,30
502	spotreba energie	106 837,73	33 933,36	2 424,24	143 195,33
511	opravy a udržovanie	29 853,11	15 085,09	262,35	45 200,55
518	ostatné služby (bez výkonov spojov)	27 432,17	13 586,23	93,84	41 112,24
52	osobné náklady	125 122,87	46 862,38		171 985,25
53	dane a poplatky	12 683,28	7 794,76	145,27	20 623,31
54	ostatné náklady na prev. činnosť				0,00
551	odpisy DLHM	162 820,97	4 261,06	604,08	167 686,11
553	tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	3 995,23	1 884,81		5 880,04
568	ostatné fin. náklady				0,00
653	zúčtov. ost. rezerv z prev. činnosti	6 043,54	2 643,46	130,87	8 817,87
682	výnosy z kapital. transf. zo štát. rozp.	163 471,41	1 864,65	598,08	165 934,14
Výnosy		169 514,95	4 508,11	728,95	174 752,01

3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

v €

upravený rozpočet na r. 2013	236 381,00
skutočnosť k 31. 12. 2013	277 420,37
skutočnosť k 31. 12. 2012	273 958,21

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2013 v sume 277 420,37 € sú o 41 039,37 € vyššie ako upravený rozpočet vlastných výnosov na rok 2013, čo predstavuje plnenie ročných plánovaných tržieb a výnosov na 117,36 %.

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2013 sú o 3 462,16 € vyššie ako skutočné tržby a vlastné výnosy v roku 2012 a to najmä z dôvodu zvýšenia tržieb za vlastné predstavenia a koncerty.

* Poznámka:

Okrem vyššie uvedenej sumy výnosov boli k 31. 12. 2013 prevzaté od návštevníkov predstavení kultúrne poukazy v celkovej hodnote 9 132,- €, t.j. (v roku 2012 to bolo v sume 8 721,- €). Tržby a výnosy za rok 2013 by predstavovali spolu s hodnotou kultúrnych poukazov sumu 286 552,37 €.

Z hľadiska štruktúry tržieb a výnosov najväčší podiel majú:

	v €
• tržby za vlastné predstavenia (vrátane ZHZ)	191 887,27
z toho: tržby za zahraničné zájazdy	68 096,57
• zúčtovanie ost. rezerv z prevádzkovej činnosti	41 899,08
• tržby za hosťujúce súbory (vrátane hosť. súborov v rámci ZHZ)	14 355,20
• tržby za prenájom sály, ost. priestorov, pozemkov a hnut. vecí	13 906,19
• aktivácia materiálu a tovaru	4 059,34
• ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	3 772,54
• tržby za požičiavanie kostýmov a ost. javiskových potrieb	3 138,00
• tržby za predaj bulletinov	2 722,67
• aktivácia dlhodobého hmotného majetku	702,46
• výnosy z bež. transferov od ost. subj. mimo verejnej správy	445,00

Na účte 648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti v sume 3 772,54 € sú zahrnuté najmä výnosy z náhrad z poistného plnenia v sume 3 295,67 €, ďalej ostatné výnosy za zberné suroviny v sume 462,10 € a ostatné výnosy za zosobnené manká a škody v sume 14,77 €.

Na účte 687 – Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy sú k 31. 12. 2013 v sume 445,00 € zahrnuté:

- bezodplatný prevod (darovanie) tlačiarne EPSON FX 890 od firmy EuroDeal, s. r. o. Bratislava v zmysle darovacej zmluvy v sume 432,00 €
- poskytnutie nepeňažného daru (na reprezentačné výdavky) od firmy Stanislav Válka - VS, Tajov v sume 13,00 €.

Podrobný prehľad o štruktúre tržieb a výnosov za rok 2013 v porovnaní s rokom 2012 a upraveným rozpočtom na rok 2013 je uvedený v tabuľke č. 1 B/MK SR.

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Štátna opera dosiahla z hlavnej činnosti k 31. 12. 2013 kladný hospodársky výsledok. Rozdiel medzi výnosmi vrátane bežného transferu v sume 4 039 949,94 € a nákladmi v sume 3 998 876,71 € predstavuje zisk v sume + 41 073,23 €.

Vykázanie kladného hospodárskeho výsledku v roku 2013 je ovplyvnené najmä dosiahnutím vyšších tržieb v porovnaní s upraveným rozpočtom vlastných výnosov na rok 2013 o 41 039,37 €.

V rovnakom období minulého roka t.j. k 31. 12. 2012 bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume + 65 919,82 €.

Prehľad o výnosoch, nákladoch a hospodárskom výsledku k 31.12.2013 v porovnaní s rokom 2012 poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2013 v €			Skutočnosť k 31. 12. 2012 v €		
	hl. činnosť	podnik.čin.	spolu	hl. činnosť	podnik.čin.	spolu
1. Náklady spolu	3 998 876,71	427,23	3 999 303,94	3 963 826,67	0,00	3 963 826,67
2. Výnosy bez výnosov z bež. a kap. transferu	277 420,37	645,00	278 065,37	273 958,21	0,00	273 958,21
3. Výnosy z BT zo ŠR	3 553 507,65		3 553 507,65	3 564 541,35		3 564 541,35
4. Výnosy z KT zo ŠR	209 021,92		209 021,92	191 246,93		191 246,93
5. Výnosy spolu	4 039 949,94	645,00	4 040 594,94	4 029 746,49	0,00	4 029 746,49
6. Hosp. výsledok (5-1)	41 073,23	217,77	41 291,00	65 919,82	0,00	65 919,82
7. % sebestačnosti	6,94		6,95	6,91		6,91

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2013 predstavujú 3 998 876,71 €, t.j. 100,00 % z upraveného ročného rozpočtu (bližšie v časti 3. 2. 2 Rozbor nákladov).

Celkové výnosy ŠO vrátane výnosov z bežného a kapitálového transferu predstavujú k 31. 12. 2013 sumu 4 039 949,94 €, čo je 101,03 % z celkových ročných plánovaných výnosov.

Skutočné tržby a vlastné výnosy /bez výnosov z bežného a kapitálového transferu/ k 31. 12. 2013 dosiahli sumu 277 420,37 €, čo predstavuje 117,36 % z plánovaných ročných tržieb a výnosov (bližšie v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov).

Ako vidieť z predchádzajúceho prehľadu v roku 2013 došlo v porovnaní s rokom 2012 k zvýšeniu percenta sebestačnosti zo 6,91 % na 6,94 % a to najmä z dôvodu zvýšenia vlastných výnosov a tržieb oproti roku 2012.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie

K 31.12.2013 bola uvoľnená Ministerstvom kultúry SR na prioritné projekty suma 75 000,00 € v rámci prvkov 08T0103 a 08T0104 nasledovne:

upravený rozpočet k 31.12.2013

 kategória 630 – tovary a služby v €
 prvok 08T0103 65 000,00
 prvok 08T0104 10 000,00

vyčerpané (uhradené) k 31.12.2013

 kategória 630 – tovary a služby v €
 65 000,00
 10 000,00

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2013	Skutočnosť k 31.12.2013
Počet podporených projektov	výstup	ks	2	2

Prostriedky z programu 08T0103 boli účelovo určené na tieto aktivity:
Názov projektu:

 „D. Dinková: Kráľ Verdi“ 30 000,- €
 „G. Verdi: Macbeth“ 35 000,- €

V roku 2013 uviedla ŠO premiéru opery **G. Verdi: Macbeth** v rámci hudobného festivalu **Zvolenské hry zámocké** v druhom polroku v rámci Banskobystrických hudobných hier uviedla ŠO **syntetické hudobno-dramatické tanečné divadlo Kráľ Verdi**.

Prvok 08T0104 Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2013	Skutočnosť k 31.12.2013
Počet podporených projektov	výstup	ks	1	1

Prostriedky z programu 08T0104 boli účelovo určené na tieto aktivity:
Názov projektu:

„Umelecké hosťovanie štátnej opery v zahraničí“ 10 000,- €

V rámci roka 2013 koncertoval zbor a orchester ŠO v Ternitzi (Rakúsko), kde sa predstavili domácemu publiku s koncertným uvedením opery G. Verdi *Luisa Miller* a na prelome prvého a druhého polroka 2013 v Českej republike.

Jednotlivé projekty sú podrobne vyhodnotené v časti 3.1 Činnosti/produkty organizácie a ich náklady.

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

Rozpočet na rok 2013 bol Štátnej opere oznámený listom č. MK-916/2013-341/2001 zo dňa 30. januára 2013 v ktorom Ministerstvo kultúry SR určilo záväzné a orientačné ukazovatele štátneho rozpočtu pre rok 2013.

V priebehu roka 2013 zvýšilo Ministerstvo kultúry SR Štátnej opere rozpočet záväzných ukazovateľov „Rozpočtovým opatrením č. 1“ o 75 000,00 Eur. Uvedené finančné prostriedky boli určené na realizáciu prioritných projektov. Podrobný rozpis je uvedený v časti „3.2.1. Plnenie ukazovateľov rozpočtu“ .

a) Bežné výdavky

ŠO bol upravený bežný transfer k 31.12.2013 na sumu 3 551 637,00 €. ŠO vyčerpala v priebehu roka 2013 rozpočet v plnej výške.

Bežné výdavky podľa jednotlivých programov 08S0101, 08T0103 a 08T0104 boli k 31.12.2013 použité v súlade s ich účelovým určením. Ďalšie záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu t. j. bežné výdavky celkom (600) a ukazovateľ – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli k 31.12.2013 dodržané.

Rekapitulácia bežných výdavkov ŠO podľa zdrojov, jednotlivých programov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2013 v €

Kód			Položka	Schválený rozpočet 2013	Upravený rozpočet k 31.12. 2013	Čerpanie k 31.12. 2013
zdroj	program	prvok				
a	b	c	d	1	2	3
111	08S	0101	312 001	3 595 925,00	3 476 637,00	3 476 637,00
111	08S	0101	610	1 586 595,00	1 586 595,00	1 586 595,00
111	08S	0101	620	584 570,00	625 390,50	625 390,50
111	08S	0101	630	1 408 760,00	1 253 809,50	1 253 809,50
111	08S	0101	640	16 000,00	10 842,00	10 842,00
Spolu	08S	0101	600	3 595 925,00	3 476 637,00	3 476 637,00
131C	08S	0101	600	0,00	0,00	1 870,65
Spolu	08S	0101	600	0,00	0,00	1 870,65
111	08T	0103	312001	0,00	65 000,00	65 000,00
111	08T	0103	630	0,00	65 000,00	65 000,00
Spolu	08T	0103	600	0,00	65 000,00	65 000,00
111	08T	0104	312 001	0,00	10 000,00	10 000,00
111	08T	0104	630	0,00	10 000,00	10 000,00
Spolu	08T	0104	600	0,00	10 000,00	10 000,00
111	Spolu		312001	3 595 925,00	3 551 637,00	3 551 637,00
111	Spolu		600	3 595 925,00	3 551 637,00	3 551 637,00
131C	Spolu		600	0,00	0,00	1 870,65
45	08S	0101	200	189 516,00	189 516,00	209 581,24
45	08S	0101	610	77 784,00	129 177,36	84 387,00
45	08S	0101	620	28 741,00	88,64	0,00
45	08S	0101	630	13 991,00	18 250,00	17 479,52
Spolu	08S	0101	600	120 516,00	147 516,00	101 866,52
Spolu	08S		600	3 716 441,00	3 624 153,00	3 580 374,17
Spolu	08T		600	0,00	75 000,00	75 000,00
SPOLU			600	3 716 441,00	3 699 153,00	3 655 374,17

b) Kapitálové výdavky

Podrobný prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov k 31.12.2013 je uvedený v časti 3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu.

Nasledovná tabuľka uvádza sumárny prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov.

Rekapitulácia stavu kapitálových výdavkov ŠO podľa zdrojov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2013 v €

Zdroj a program	Presunuté fin.	Presunuté fin.	Ekonomická	Rozpočet	Rozpočet	Čerpanie
	prostr. z r.2011 do roku 2013	prostr. z r.2012 do roku 2013	klasifikácia	schválený	upravený	k 31.12.2013
Program 08S0101						
Zdroj 131B – KV – z roku 2011, ktoré boli presunuté do roku 2013						
Investičná akcia 27 461	0,00		713002			0,00
Investičná akcia 27 463	5 456,99		713004			637,28
						4 819,71
Spolu IA 27 463:	5 456,99					5 456,99
Investičná akcia 27 467	1 927,69		714001			519,91
Investičná akcia 3 155	0,00		717001			
Investičná akcia 27 464	3 025,81		717002			2 229,36
			717001			213,60
Spolu IA 27 464:	3 025,81					2 442,96
Spolu zdroj 131B	10 410,49					8 419,86
Zdroj 131C – KV – z roku 2012, ktoré boli presunuté do roku 2013						
Investičná akcia 28 263		9 823,03	713004			9 162,82
Investičná akcia 28 263		0,00	711003			0,00
Investičná akcia 28 263		0,00	713001			0,00
Investičná akcia 28 263		0,00	713002			0,00
Investičná akcia 28 263		20 526,54	717002			16 388,51
Investičná akcia 3155		24 000,00	713004			0,00
Investičná akcia 3155		58 000,00	717001			0,00
Spolu zdroj 131C		112 349,57				25 551,33
Zdroj 111 - KV - upravený rozpočet roku 2013						
Investičná akcia 28 263			713004	0,00	67 400,00	67 400,00
			714001	0,00	30 000,00	
			717001	0,00	14 820,00	0,00
			717002	0,00	16 200,00	4 669,75
Spolu IA 28 263:			0,00	128 420,00	72 069,75	
Zdroj 45			710	69 000,00	42 000,00	40 679,05
Program 08S0101 spolu	10 410,49	112 349,57		69 000,00	170 420,00	146 719,99

Program 08T0103						
Zdroj 131C						
Investičná akcia 26 446		190 000,00	716	0,00	0,00	0,00
Zdroj 111						
Investičná akcia 26 446			716	0,00	329 595,00	0,00
Program 08 T0103 spolu		190 000,00		0,00	329 595,00	0,00
Program 08T010B						
Zdroj 131C						
Investičná akcia 28 204		0,00	713 004	0,00	0,00	0,00
Program 08T010B spolu		0,00		0,00	0,00	0,00
Spolu všetky programy a zdroje:	10 410,49	302 349,57		69 000,00	500 015,00	146 719,99

4 HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE

Prehľad o stave, tvorbe a použití jednotlivých fondov v roku 2013 poskytuje nasledovná tabuľka:

	v €			
	Stav k 1. 1. 2013	Tvorba	Použitie	Stav k 31. 12. 2013
Zákonný rezervný fond	82 298,78	65 919,82	-	148 218,60
Sociálny fond	7 327,71	23 442,24	23 618,96	7 150,99

Zákonný rezervný fond

Stav zákonného rezervného fondu Štátnej opery k 1. 1. 2013 bol 82 298,78 €. V roku 2013 bol zákonný rezervný fond tvorený nasledovne:

- z výsledku hospodárenia z hlavnej činnosti za rok 2012 v sume 65 919,82 €.

V roku 2013 nebol zákonný rezervný fond čerpaný.

Zostatok rezervného fondu ŠO k 31. 12. 2013 je 148 218,60 €.

Vzhľadom na zmenu legislatívy v predchádzajúcich rokoch rezervný fond príspevkovej organizácie sa tvorí len z výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie (§ 25 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Rezervný fond príspevkovej organizácie možno použiť len na vysporiadanie straty príspevkovej organizácie. To znamená, že darované finančné prostriedky už nie sú zdrojom rezervného fondu.

Prehľad o darovaných finančných prostriedkoch, resp. nepeňažných daroch je uvedený v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov (účet 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy).

Sociálny fond (záväzky voči sociálnemu fondu)

Stav sociálneho fondu ŠO k 1. 1. 2013 bol 7 327,71 €, z toho reálne použiteľné boli zdroje v sume 5 145,44 €, rozdiel v sume 2 182,27 € predstavovali nesplatené pôžičky.

V súlade s internou smernicou o sociálnom fonde bol sociálny fond v roku 2013 tvorený nasledovne:

	v €
- vo výške 1% z úhrnu funkčných plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu v roku 2013 (povinný prídel podľa § 3 ods. 1, písm. a) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel)	15 628,16
- vo výške 0,5 % z úhrnu funkčných plátov (<u>prídel podľa §3 ods. 1, písm. b) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel</u>)	<u>7 814,08</u>
Tvorba spolu	23 442,24

Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2013 použité na stravovanie zamestnancov v sume 15 942,37 €, pričom príspevok na jeden stravný lístok predstavoval 0,31 €. Stravovanie bolo aj naďalej zabezpečované prostredníctvom firmy LE CHEQUE DEJENUER, s.r.o. Bratislava.

Ďalej boli prostriedky sociálneho fondu použité:	v €
- na zabezpečenie pitného režimu v sume	1 758,63
- na dopravu v sume	4 828,00
- na sociálne výpomocce v sume	918,00
- na darčkové kupóny	112,00
- na kytice a vence v sume	59,96
Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2013 použité celkom v sume	23 618,96 €.

Aj v priebehu v roka 2013 boli poskytované zamestnancom návratné pôžičky zo sociálneho fondu celkom v sume 8 500,00 €.

Prehľad o poskytnutých a splatených pôžičkách je uvedený v nasledujúcej tabuľke(v €):

Pôžičky	Nesplatené k 1. 1. 2013	Poskytnuté v roku 2013	Splatené v roku 2013	Nesplatené k 31. 12. 2013
zo soc. fondu	2 182,27	8 500,00	8 744,27	1 938,00

Stav sociálneho fondu k 31. 12. 2013 je 7 150,99 €, z toho reálne použiteľné sú zdroje v sume 5 212,99 €, rozdiel v sume 1 938,00 € predstavujú nesplatené pôžičky.

5 PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

Podnikateľskú činnosť Štátna opera v roku 2013 vykonávala len v minimálnom rozsahu z dôvodu priority výroby scénických dekorácií podľa dramaturgického plánu. V rámci podnikateľskej činnosti bola zrealizovaná len jedna zákazka na oddelení scénickej výroby.

Celkové náklady na podnikateľskú činnosť k 31. 12. 2013 bez z dane z príjmu predstavujú sumu 362,18 €, sú v nich zahrnuté predovšetkým priame náklady. Náklady na podnikateľskú činnosť k 31. 12. 2013 vrátane dane z príjmu (účet 591 v sume 65,05 €) predstavujú sumu 427,23 €.

Výnosy z podnikateľskej činnosti, vzhľadom na minimálny rozsah jej vykonávania, boli len 645,00 €.

Hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti k 31.12.2013 pred zdanením predstavoval zisk + 282,82 €, po zdanení je to zisk v sume + 217,77 €.

6 ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Majetok a záväzky

Informácie o objemovo významných položkách súvahy v oblasti majetku za rok 2013 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2012 sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Názov	Účty	Riadok súvahy	KZ k 31.12.2012	Prírastky +	Úbytky -	Presuny + / -	KZ k 31.12.2013
Obstaranie DNM	041	009	0,00	11 628,00	4 998,00	0,00	6 630,00
Obstaranie DHM	042	022	174 189,59	134 853,57	139 019,45	0,00	170 023,71
Spolu			174 189,59	146 481,57	290 499,02	0,00	176 653,71

Názov	Účet	Riadok súvahy	OC k 31.12.2012	Prírastky +	Úbytky -	Presuny + / -	OC k 31. 12. 2013
Softvér	013	005	23 439,62	4 998,00	0	0	28 437,62
Drobný DNM	018	007	8368,65	0	0	0	8 368,65
Spolu			31 808,27	4 998,00	0	0	36 806,27
Pozemky	031	012	673 997,37	0	0	0	673 997,37
Umelecké diela a zbierky	032	013	3 482,47		0	0	3 482,47
Stavby	021	015	9 454 938,55	40 762,50	12,60	0	9 495 688,45
Samostatné hnutelné veci	022	016	1 609 902,41	97 737,04		0	1 707 639,45
Dopravné	023	017	311 712,93	519,91		0	312 232,84
Drobný DHM	028	020	194 189,89			0	194 189,89
Spolu			12 248 223,62	139 019,45	12,60	0	12 387 230,47

Krátkodobý finančný majetok	Riadok súvahy	Hodnota v € k 31.12.2012	Prírastky +	Úbytky -	Hodnota v € k 31.12.2013
Pokladnica	86	0,58	118 004,89	118 004,90	0,57
Ceniny	87	903,40	196 271,28	196 481,28	693,40
Bankové účty (vrátane účtu 261)	88	871 561,04	5 088 962,28	4 673 067,93	1 287 455,39
Spolu		872 465,02	5 403 238,45	4 987 554,11	1 288 149,36

Prebytočný majetok ŠO v roku 2013

Rozhodnutie o prebytočnosti majetku štátu z 2.5.2013:

Osobný automobil KIA Magentis strieborná metalíza EČ BB847 BP, rok nadobudnutia 2004 **nadob. hodnota: 25 421,64€, zostatková cena: 0,00€** (v súčasnosti prebieha ponukové konanie v zmysle zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov)

Neupotrebitelný majetok ŠO v roku 2013

Rozhodnutie o neupotrebitelnosti majetku štátu z 11.9.2013:

Príves k nábytkovému vozu žltý, rok nadobudnutia 1983, odhlásený z evidencie vozidiel, nepojazdný

nadob. hodnota: 79 966,54€, zostatková cena 0,00€ (pozn. vyradený a zlikvidovaný bude v r.2014)

Stav a vývoj pohľadávok celkom

Podrobný prehľad stavu pohľadávok k 31.12.2013 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2012 je uvedený v nasledovných tabuľkách:

Pohľadávky	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok v EUR k 31. 12. 2012	Hodnota pohľadávok v EUR k 31.12. 2013
311- odberatelia	61	34 497,54	27 020,63
314 - posk.prev.predd.	64	680,93	680,93
315 – ost.pohľadávky	65	109,50	22,19
335 – pohľ.voči zamest.	70	4 297,94	3 893,71
341-Daň z príjmov	72	0	395,46
378 – Iné pohľadavy	81	292,11	214,21
Spolu		39 878,02	32 227,13

Pohľadávky podľa doby splatnosti	Hodnota v €	Hodnota v €
Pohľadávky v lehote splatnosti	11 544,91	4 427,43
Pohľadávky po lehote splatnosti	28 333,11	27 799,70
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	39 878,02	32 227,13

Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti	Hodnota v € k 31.12.2012	Hodnota v € k 31.12.2013
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	39 878,02	32 227,13
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	39 878,02	32 227,13

Stav a vývoj záväzkov celkom

Prehľad o stave záväzkov k 31.12.2013 v porovnaní so stavom k 31.12.2012 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Účet	Názov účtu	Výška záväzku k 31.12.2012 v €	Výška záväzku k 31.12. 2013 v €
32101	Dodávatelia tuzemskí	37 997,35	19 518,74
32102	Dodávatelia zahraniční	139,50	0
32103	Dodávatelia tuzemskí po lehote splatnosti nad 1 rok	34,72	34,72
32501	Ost.záväzky-DDP	0,24	0
32520	Ostatné záväzky	412,05	168,93
Celkom		38 583,86	19 722,39
472	Záväzky voči sociálnemu fondu	7 327,71	7 150,99
324	Prijaté preddavky	27 355,16	199,16
379	Iné záväzky	831,26	2 023,14
331	Záväzky voči zamestnancom	46 692,13	105 506,57
323	Krátkodobé rezervy	40 980,08	32 651,79
333	Ostatné záväzky voči zamestnancom	89,39	146,62
336	Zúčtovanie s orgánmi SP a ZP	76 960,39	90 329,38
341	Daň z príjmov	1 683,29	0
459	Ostatné rezervy dlhodobé	23 635,00	22 716,00
342	Ostatné priame dane	15 816,79	19 412,92
343	Daň z pridanej hodnoty	1 138,20	794,00
345	Ost.dane a poplatky	49,50	528,00
353	Zúčt. transferov ŠR	8 998 102,88	9 245 225,31
372	Transfery a ost. zúčt. so subj. mimo VS	24 366,39	24 366,39
Spolu:		9 265 028,17	9 551 050,27

Závazky podľa doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2012	Výška v € k 31.12.2013
Dlhodobé záväzky /r.140/ spolu z toho	7 327,71	7 150,99
Záväzky v lehote splatnosti	7327,71	7 150,99
Záväzky po lehote splatnosti		
Krátkodobé záväzky /r.151/ spolu z toho:	233 566,36	263 028,57
Záväzky v lehote splatnosti	233 531,64	262 993,85
Záväzky po lehote splatnosti	34,72	34,72
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	240 894,07	270 179,56

Závazky podľa zostatkovej doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2012	Výška v € k 31.12.2013
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	233 566,36	263 028,57
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	7 327,71	7 150,99
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	240 894,07	270 179,56

Stav vymáhania pohľadávok k 31. 12. 2013

1. Štátna opera c/a Ján Badúšek INEX, Bernolákova 18, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 254/1998

/fa č. 3097/92 - 80.000.-Sk, č. 3006/93 - 27.000.-Sk, č. 3102/93 - 74.250.-Sk, č. 3022/93 -1.069.-Sk, č.3019/93 - 1.029.-Sk, č. 3048/93 - 2.500.-Sk, a č.3094/93 - 11.581.-Sk/

- vydaný platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 30Cb 182/94 Sn dňa9.12.1997 na sumu **6553,44 €** (197.429.-Sk) + trovy konania 248,82 € (7.496.-Sk);
- 02.04.1998 návrh na vykonanie exekúcie;
- 04.05.1999 vydané upovedomenie o začatí exekúcie;
- 25.4.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 urgencia exekútorovi o podanie správy o stave ex. konania;
- 12.8.2002 oznámenie súdneho exekútora o stave ex. konania
- 13.8.2002, 4.3.2004 žiadosť súdnemu exekútorovi o podanie rozsiahlejšej správy o zistení majetkových pomerov povinného;
- 19.05.2004 doručený exekučný príkaz;
- 2.1.2006 urgencia exekútora a zisťovanie stavu vykonávania ex. príkazu;
- 17.02.2006 doručené oznámenie o stave exekučného konania;
- 14.03.2006 vyjadrenie k oznámeniu zo dňa 17.02.2006;

VÝROČNÁ SPRÁVA za rok 2013

- 27.03.2006 – upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie – postihnutím obchodného podielu spoločníka Badúšek Ján v obchodnej spoločnosti KREA s.r.o. Banská Bystrica
- 27.04.2006 – príkaz na začatie exekúcie
- 18.05.2006 – oznámenie o stave exekučného konania – zistená nemajetnosť
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 6.11.2008 – došiel návrh súdneho exekútora na zastavenie exekučného konania
- 24.02.2010 – po opakovanom dopyte na stav konania podal súdny exekútor správu, že šetrením nezistil žiadny zexekvovateľný majetok dlžníka a navrhuje podať návrh na zastavenie exekúcie

B/ exekučné konanie EX 196/2000

/úroky z omeškania z fa č. 3097/92, 3006/93, 3102/93, 3022/93, 3019/93, 30048/93, fa č. 3094/93 – vyčíslené úroky z faktúry 3097/92 a 3102/9/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica dňa 9.6.1999 priznaných **4269,25 €** (128.616,50 Sk) s 22%-ným úrokom z omeškania zo sumy 173.848,- Sk od 19. 6. 1998 do zaplattenia + trovy konania 180,97 € (5.452,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 272,19 € (8.200.- Sk);

- 04.05.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 30.06.2000 došlo upovedomenie o začatí exekúcie;
- 04.01.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 žiadané oznámenie stavu ex. konania;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania
- 03.08.2004 doručený exekučný príkaz
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

C/ exekučné konanie EX 195/2000

/vyčíslený úrok z omeškania z dlžného nájomného vo výške 298,75 € (9.000.-Sk) za prenajatý dopravný prostriedok od 21.1.1993 do 26.7.1999 + 18% úrok odo dňa 27.7.1999 až do zaplattenia + trovy konania/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 18C 188/99 dňa 11.2.2000 priznaná suma vo výške **350,33 €** (10.554.-Sk) + úrok z omeškania + trovy konania 13,94 € (420.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 33,86 € (1.020.- Sk);
- 02.06.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 07.07.2000 doručené „Upovedomenie o začatí exekúcie“
- 21.01:2002 a 29.7.2002 – urgencia exekútora;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania;
- 29.07.2004 žiadosť o opakované prešetrenie či je povinný zamestnaný;

- 03.08.2004 doručení exekučný príkaz;
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie;
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 3.8.2006 – došiel exekučný príkaz
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

2. Štátna opera c/a Milan Pohančaník, Nemčianska cesta 23, Banská Bystrica

A/ *exekučné konanie EX 1202/96*

/fa č. 3087/94 - 59.625.-Sk/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 39/96 zo dňa 28.3.1996 priznaná suma **1979,19 €** (59.625.- Sk);
- 12.11.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.03.2001 súd vydal uznesenie o zamietnutí námietok povinného, exekútor vydal exekučný príkaz na predaj hnutel'ných vecí;
- 20.11.2002 doručená správa súdneho exekútora o nemajetnosti povinného;
- 18.10.2005 doručení exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 01.02.2006 urgencia exekútora
- 20.02.2006 – doručené oznámenie exekútora – k zrážkam zo mzdy nedošlo
- 24.04.2006 – žiadosť zaslaná súd. exekútorovi – spraviť dotaz na Sociálnu poisťovňu
- 15.05.2006 – doručení exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 11.5.2006 – doručení exekučný príkaz na zrážky zo mzdy
- 21.10.2009 - uznesenie o zastavení exekúcie

B/ *exekučné konanie EX 475/01*

/úrok z omeškania zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk)/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15C 220/99 zo dňa priznaný 3%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 970,30 Sk a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 1240,62 € (37.375,- Sk) a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) od 16. 3. 1998 do zaplattenia + trovy konania 50,85 € (1.532,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 78,68 e (2.370.- Sk);

- 08.06.2001 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 21.01.2002 zisťovanie stavu ex. konania;
- 26.02.2002 doručená správa o stave exek. konania;
- 21.08.2002 doplnenie správy o stave exekučného konania;
- 13.10.2003 doručená výzva na vyjadrenie sa k správe o stave exekúcie;
- 17.05.2006 – súdnej exekútorke oznámená adresa zamestnávateľa povinného
- 11.5.2006 – doručení exekučný príkaz na zrážky zo mzdy

- 16.3.2010– vyčíslenie trov exekúcie

3. Štátna opera c/a EKKA spol s r.o., nám. Š Moyzesa 15, Banská Bystrica

exekučné konanie EX 843/96

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1Rob 413/96 priznaná suma **9165,85 €** (276.130,25 Sk) + trovy konania 366,59 € (11.044.-Sk);
- 23.05. 2001, 21.1.2002 súdny exekútor urgovaný na oznámenie stavu ex. konania;
- 07.05.2003 doručená správa o stave konania;
- 23.09.2004 žiadosť o podanie informácie;
- 11.1.2007 – návrh na zastavenie exekučného konania;
- 14.2.2007 - uznesenie o zastavení exekúcie

4. Štátna opera c/a I a D spol. s r.o., Horná 21, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 841/96

/faktúra č. 3085/94/

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1 Rob 414/96 priznaných **1663,46 €** (50.113,50.-Sk) + trovy konania 66,52 € (2.004.-Sk);
- 26.8.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 16.10.2002 došla správa o stave konania - zistená nemajetnosť;
- 28.10.2002 - žiadosť súdnemu exekútorovi o ročné archivovanie spisu;
- 06.10.2003 doručená správa o stave exekučného konania;
- 23.09.2004 list Bc. Kohútovi – žiadosť o podanie informácie;
- 17.05.2006 – doručená správa o stave exekučného konania;
- 28.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 402/2002

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 12C 70/98 zo dňa 8.7.1998 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č.k. 12C 70/98 zo dňa 27.2.2002 priznaný **úrok z omeškania** od 11.10.1994 do zaplatenia + trovy konania vo výške 41,16 € (1.240.-Sk);

- 26.9.2002 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 17.09.2004 doručená správa o stave exekučného konania;
- 25.3.2008 – doručená správa o stave exekučného konania;

5. Štátna opera c/a Brza Ján, Štúrova 137, Dobrá Niva

exekučné konanie EX 902/2006

- Platobným rozkazom Okresného súdu Zvolen č.k. .1Rob 1288/97 priznaných **232,36 €** (7.000,- Sk) + úrok od 8. 2. 1996 do zaplataenia + trovy konania vo výške 18,26 € (550,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 31,20 € (940.- Sk);
- 11.8.1998 - návrh na vykonanie exekúcie
- 30.03.2006 – návrh na vykonanie exekúcie – JUDr. Róbert Tutko
- 11.08.2006 – doručené upovedomenie o začatí exekúcie
- 30.1.2008 – urgencia stavu exekučného konania
- 19.5.2008 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 10.9.2010 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy

Exekučné konanie pokračuje.

6. Štátna opera c/a František Novák, Hronské predmestie 1056, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 1022/97-R)

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C 2/97 priznaných **1024,26 €** (30.857.- Sk) + úrok + trovy konania 443,47 € (13.360.-Sk);
- 3.9.1997 návrh na začatie exekučného konania;
- 23. 5. 2001, 26.7.2002, 24.1.2003, 20.2.2004 exekútor žiadaný o podanie správy;
- 01.03.2004 doručená správa o stave konania;
- 30.11.2004 doručené uznesenie OS Banská Bystrica – exekúcia vyhlásená za neprípustnú;
- 01.12.2004 odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 03.11.2004;
- 30.05.2006 – doručené opravné uznesenie;
- 26.03.2007 – žiadosť súdu o doručenie uznesenia č. k. 1Er 2344/97-34 zo dňa 02.12.2005;
- 7.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 187/2003

- Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 309/98 priznaných **1512,26 €** (45.560.-Sk) + úrok + trovy konania 65,06 € (1.960.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 84,64 € (2.550.- Sk);
- 07.02.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.07.2004 žiadosť o podanie správy o stave konania;
- 12.08.2004 doručené oznámenie o stave konania;
- 08.12.2004 doručená žiadosť o poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní exekúcie
- 31.1.2008 – došiel exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 25.2.2010 – podaná informácia o stave konania – exekúcia pokračuje

7. Štátna opera c/a Jozef Podoba, Neverice 37**exekučné konanie EX 804/2003**

- Platobným rozkazom Okresného súdu Nitra č.k. Ro 86/01 priznaných **92,94 €** (2.800,- Sk) + úrok + trovy konania 43,15 € (1.300.- Sk);
- 4. 4. 2001 vydané uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia;
- 11.2.2002 doručené upovedomenie z Okresného súdu Nitra, účet povinného bude dňa 20.2.2002 zrušený – ukončený výkon rozhodnutia;
- 13.1.2003 došlo uznesenie o zastavení výkonu rozhodnutia;
- 19.08.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 7.4.2005, 28.10.2005, 30.1.2008 - urgencia exekútora
- 18.2.2010 – podaná informácia o stave exekučného konania

Exekučné konanie pokračuje.

8. SUPRAVIA, s.r.o., Zámocká 12, Bratislava

pohľadávka zo Zmluvy o umeleckom hostovaní zo dňa 15.06.2007 (Faktúra č. 82/2007 zo dňa 17.07.2007) **vo výške 1360,95 €** spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 1360,95 € od 28.07.2007 do zaplatenia

- Upomienka č. 1 zo dňa 29.11.2007
- Upomienka zo dňa 10.01.2008
- Predžalobná výzva zo dňa 28.01.2009
- 1.2.2010 - podaný návrh na vydanie platobného rozkazu
- 19.03.2010 – vydaný platobný rozkaz sp. zn. 25Rob/26/2010
- 12.04.2010 - podaný odpor proti platobnému rozkazu sp. zn. 25Rob/26/2010
- 26.04.2010 – vyjadrenie k odporu
- 9.2.2011 – rozsudok č. 30Cb/120/2010-40 OS Bratislava I.
- Návrh na vykonanie exekúcie č. EX 1914/2011 zo dňa 2.5.2011
- Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 25.8.2011

Exekučné konanie pokračuje.

9. Elena Gubášová, Tatranská 5, Banská Bystrica**súdne konanie 16RO/149/2012**

pohľadávka zo zodpovednosti za škodu zamestnanca uplatnená na Okresnom súde v Banskej Bystrici - vo výške 105,90 € s úrokom s omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 105,90 € od 18.1.2012 do zaplatenia a trovy konania

- Návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 16.4.2012
- Platobný rozkaz č. 16RO/149/2012-28 zo dňa 15.06.2012
- Rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 9C/376/2012-92, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.10.2013 – zamietnutie návrhu
- Rozhodnutie o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky štátu zo dňa 2.12.2013

Súdne konanie a vymáhanie pohľadávky ukončené

10. Jozef Farkaš, Wolkerova 2, Banská Bystrica

konkurz 2K/35/2013

pohľadávka voči zamestnancovi z poskytnutej pôžičky zo sociálneho fondu prihlásená do konkurzu vedeného na Okresnom súde v Banskej Bystrici - vo výške 272,- €, ustanovený správca konkurznej podstaty JUDr. Marta Todeková, Zvolen

- Uznesenie Okresného súdu v Banskej Bystrici, č.k. 2K/35/2013-13 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka zo dňa 11.6.2013
- Prihláška pohľadávky do konkurzu zo dňa 10.7.2013

Konkurzné konanie pokračuje

Informácie o iných aktívach a pasívach

Štátna opera v roku 2013 neposkytla žiadne záruky ani ručenia tretím stranám, nemá žiadne záväzky, ktorých hodnotu nevie určiť.

7 PERSONÁLNE OTÁZKY

ROZBOR ZAMESTNANOSTI :

Orientačný limit zamestnancov na rok 2013	216,5
Priemerný evidenčný prepočítaný stav k 31.12.2013	209,7
z toho - umeleckí zamestnanci	145,4
- ostatní zamestnanci	64,3
Priemerný evidenčný fyzický stav k 31.12.2012	210

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ŠO :

- je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Úsek riaditeľa – zabezpečuje poskytovanie informácií v zmysle platných predpisov, vnútropodnikovú kontrolnú činnosť, personálnu prácu, informatiku a samostatne vyčlenenú bezpečnosť práce, požiaru ochranu.

Úsek umelecký – zabezpečuje práce spojené s výrobou a predvádzaním operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

Úsek ekonomický – technický – zabezpečuje riadenie ekonomiky, účtovníctvo, práce a mzdy ŠO podľa platných smerníc, zákonov a noriem. Okrem toho zabezpečuje právne služby, verejné obstarávanie, správu majetku štátu, hospodársku správu, investičnú činnosť a koordináciu dopravy ŠO.

8 CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2013 A PREHĽAD ICH PLNENIA

V súlade s predmetom svojej činnosti bude organizácia v roku 2013 zabezpečovať:

1. **Rozvoj novej produkcie** – realizácia premiér 2 inscenácií vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia.
  - Štátna opera **premiérov** vytvorila v roku 2013 spolu štyri inscenácie:
    - dve inscenácie** v zmysle kontraktu, a to operu: P. I. Čajkovskij **EUGEN ONEGIN**
    - operetu: G. Dusík **HRNČIARSKY BÁL**
    - a dve v rámci podpory kultúrnych aktivít RO a PO G. Verdi **MACBETH**
    - D. Dinková **VERDI**
2. **Šírenie vlastnej produkcie** – realizácia 116 predstavení, vrátane schválených aktivít v rámci podpory kultúrnych aktivít PO a RO na vlastnej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí, z toho min. 30 predstavení pre deti a mládež.
  - V roku 2013 sme uviedli **128 hudobno - dramatických podujatí** vrátane koncertných a tanečných diel. Tieto podujatia navštívilo **35 479** návštevníkov a dosiahli sme tržby vo výške **200 001,27 €**. Deťom a mládeži sme z toho ponúkli 38 predstavení.

Tabuľka *Návštevnosť a tržby na domácej a zahraničnej scéne* v roku 2011, 2012 a 2013 (bez hosťujúcich súborov)

	počet predstavení	ponúknuté miesta	návštevnosť	návštevnosť v %	Tržby vrátane KP
2011	121	40 846	33 619	82,31 %	181 655,19 €
2012	124	40 809	33 204	81,36 %	190 861,65 €
2013	128	41 414	35 479	85,67 %	200 001,27 €

V hodnotenom roku 2013 sme zaznamenali v porovnaní s rokmi 2011 a 2012 **stúpajúci trend v počte predstavení**, čo sa v konečnom dôsledku **odrazilo aj vo výške dosiahnutých tržieb**.

Banskobystrický kraj patrí k tým, ktoré spomedzi ostatných slovenských regiónov disponujú najväčším podielom nezamestnanosti a tým aj slabou kúpyschopnosťou obyvateľstva. Z tohto pohľadu je pri zhoršujúcej sa ekonomickej situácii náročné dlhodobo udržať návštevnosť na prijateľnej úrovni. K problematickým aspektom patrí aj samotná geografická poloha Banskej Bystrice a jej spádových oblastí, vďaka ktorým musia návštevníci pri ceste za kultúrou prechádzať zo severne položených oblastí horskými prechodmi Šturec a Donovaly. Neštandardné snehové pomery práve v 1. polroku 2013 viackrát spôsobili ich neprejazdnosť, čo si vynútilo zrušenie účasti návštevníkov a tým aj vstupeniek. Napriek všetkým nepriaznivým okolnostiam možno skonštatovať, že sa **v sledovanom období oproti minulým rokom podarilo v značnej miere zvýšiť i návštevnosť**.

3. Realizáciu opernej časti XL. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské“ a XX. ročníka jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobného dni“.

➤ Festival ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ (ZHZ), ktorý usporadúva Štátna opera už štyri desaťročia, má na slovenskej mape kultúrnych akcií nezastupiteľné miesto ako jediný letný operný festival. Exkluzivitu festivalu potvrdzuje i skutočnosť, že na jednotlivé podujatia oslovujeme svetové spevácke špičky a tak dávame možnosť domácim divákovi, ale i priaznivcom z celého Slovenska a strednej Európy pocítiť „závan svetového operného diania“.

➤ XX. ročník jesenného hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni (BBHD) sa v roku 2013 uskutočnil v dňoch 18. až 25. októbra. Každoročným zámerom tohto týždňa divadla a hudby je ponúknuť návštevníkovi pestrú paletu podujatí orientovaných na viaceré žánre nielen klasickej hudby, ale aj džezu, muzikálu a populárnej hudby a súčasne osloviť čo najširšie spektrum verejnosti vrátane detí. V súčasnosti predstavuje festival BBHD jedno z kľúčových kultúrnych podujatí, ktoré sa na pôde mesta Banská Bystrica v priebehu roka odohrávajú.

4. Plnenie ďalších úloh nad rámec schváleného kontraktu, a to na základe priameho poverenia MK SR a pridelenia ďalších finančných zdrojov.

➤ V roku 2013 boli Štátnej opere pridelené účelovo určené finančné prostriedky na hostovanie Štátnej opery v zahraničí a na realizáciu diel *Macbeth* a *Verdi*. Opera G. Verdiho *Macbeth* mala svoju premiéru dňa 23. 6. 2013 a inscenácia D. Dinkovej *Verdi* dňa 18. 10. 2013. Štátna opera sa v tomto roku prezentovala v *Stadthalle Ternitz* v Rakúsku, kde odznelo koncertné uvedenie opery G. Verdi *Luisa Miller* a na *XX. ročníku Medzinárodného hudobného festivalu Janáčkovy Hukvaldy* v Česku s operou U. Giordana *Fedora*.

5. Výrobu vlastných scénických a kostýmových výprav

➤ Podstatnou zložkou vizuálnej stránky scénických produkcií sú scénické a kostýmové výpravy, ktorých realizáciu zabezpečujú výrobné dielne Štátnej opery. Vo väčšine

prípádov sú to samotní režiséri, ktorí si prizývajú k návrhom kostýmov a scén výtvarníkov podľa vlastného výberu. V marci sa v Štátnej opere uskutočnila premiéra opery P. I. Čajkovskij *Eugen Onegin*, do ktorej svojim návrhom scény a kostýmov prispel ruský výtvarník Sergej Novikov. Kostýmy do inscenácie G. Verdi *Macbeth*, uvedenej v premiére počas festivalu Zámocké hry zvolenské v júni 2013 navrhla Katarína Holková, scéna je dielom domáceho výtvarníka Jaroslava Valka.

Jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni 2013 otvorilo hudobno-dramatické dielo režisérky Dany Dinkovej *Verdi*, ktoré svojimi návrhmi kostýmov obohatila uznávaná výtvarníčka Ľudmila Várossová. Pod výtvarnú stránku scény sa podpísal Peter Janků. Poslednou premiérou roka 2013 bola v Štátnej opere inscenácia operety G. Dusík *Hrnčiarsky bál*. Jej scéna pochádza z dielne Jaroslava Valka a celkový obraz dotvárajú kostýmy Adrieny Adamíkovej.

6. Sprístupňovanie kultúry všetkým vekovým kategóriám divákov, hľadanie nových alternatívnych foriem práce s publikom v záujme zvyšovania návštevnosti.

- Štátna opera uvádza diela, ktoré oslovujú všetky vekové kategórie, znalcov operného umenia a odbornú kritiku. Popri osvedčených a divácky príťažlivých operných tituloch sa dramaturgia orientuje i na uvádzanie málo frekventovaných diel. Mnohé z nich uviedla v slovenskej premiére. Svoje miesto v dramaturgii má i pôvodná slovenská tvorba.
- Mimoriadnu pozornosť venuje i detskému divákovi. Návštevnosť podporuje rôznymi akciami (Valentín, Deň detí, Noc divadiel, Noc hudby, predvianočné a predsilvestrovské podujatia, besedy s protagonistami, rôzne súťaže zamerané na jednotlivé diela, exkurzie do zákulisia a iné).
- Podujatím „**Noc divadiel**“ sa Štátna opera aj v roku 2013 zapojila do celoeurópskeho projektu zameraného na popularizáciu divadelného umenia. V tento deň (16. 11. 2013) pripravila pre návštevníkov **interaktívne podujatie**, v rámci ktorého mali možnosť nazrieť do zákulisia prípravy umelcov na predstavenie, ako aj vlastnou aktivitou participovať na samotnom predstavení. Podujatie pod názvom Goran Bregovič – Dana Dinková: *Gypsy roots – čilli – cigánske korenie* s podtitulom „Horúca tanečná noc, počas ktorej divadelné zákulisie, hľadisko a javisko splynú v jedno“ bolo prispôsobené zámeru čo najviac osobne pracovať s divákmi. Tí sa i napriek neskorej nočnej hodine (začiatok o 23.00) odhodlali prísť do Štátnej opery – určite neľutovali, pretože v divadle vládla výborná, uvoľnená atmosféra. Cieľ motivovať verejnosť k návštevám divadla i počas roka sa tak, veríme, naplnil.
- Naďalej prebieha úzka spolupráca s umeleckým školstvom (Konzervatórium J. L. Bellu, Akadémia umení). Vo viacerých predstaveniach účinkujú mladí tanečníci z banskobystrických umeleckých škôl a s baletným súborom Štátnej opery spolupracujú aj na ďalších interaktívnych podujatiach. V roku 2013 takým bola napr. **Tanečná dielňa Borisa Nebylu**. Počas workshopu, ktorý známy slovenský choreograf pôsobiaci v Rakúsku viedol, mali tanečníci možnosť zoznámiť sa s novými tanečnými technikami,

rozvíjať svoje umelecké a interpretačné schopnosti. Výsledkom workshopu bola ucelená choreografia so živým hudobným sprievodom sprístupnená širokej verejnosti.

- Štátna opera si vytvára kontakt so študentmi stredných škôl nielen prostredníctvom ich účasti na jednotlivých predstaveniach, ale hľadá i nové formy práce, ktoré by ich motivovali k vyššiemu záujmu o žáner vážnej hudby, a tým k pravidelnejším návštevám našich podujatí. Jednou z takých foriem je spolupráca s banskobystrickou strednou školou na projekte „Bystrica pre deti“, kde študentky oblečené v dobových kostýmoch sprevádzajú deti základných škôl po meste a rozprávajú im historické fakty a legendy z dejín nášho mesta. Súčasťou prehliadky mestom je aj Štátna opera. Počas zastávky pri nej sa deti dozvedia bližšie o jej histórii, ale najmä o jej podujatiach určených práve pre ne.
- Nezastupiteľné miesto v rámci aktivít orientovaných na podporu diváckej návštevnosti a zainteresovaní divákov na dianí v divadle patrí Diváckej cene. Návštevníci majú možnosť zvoliť si svojich najobľúbenejších sólistov a inscenáciu, a to formou ankety, ktorá je realizovaná prostredníctvom možnosti hlasovať hlasovacím lístkom. Jeden z hlasujúcich návštevníkov je vždy pri slávnostnom vyhodnotení ankety vyžrebovaný a ocenený. Popri odmenených umelcoch Štátna opera udeľuje i ďalšiu cenu, a to svojmu **najvernejšiemu divákovi**.
- Štátna opera dáva možnosť študentom z katedier vysokých škôl zameraných na oblasť kultúry absolvovať študentskú prax na oddelení marketingu. Počas praxe sa bližšie zoznámia s princípmi fungovania umeleckej inštitúcie, procesom tvorby marketingových a umeleckých plánov. Súčasťou praxe je aj účasť na jednotlivých predstaveniach. Často práve poznanie fungovania takejto inštitúcie zvnútra ovplyvní ich vzťah k jej produktu resp. ich motivuje k častejšej návšteve jej podujatí.

7. **Zverejňovanie aktuálnych informácií, sledovanie monitoringu návštevnosti a predaj vstupeniek** prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES.

- Zabezpečujeme zverejňovanie aktuálnych informácií na portáli Ministerstva kultúry SR, predaj vstupeniek prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES a monitoring návštevnosti v tomto systéme. Ako jediní sme zrealizovali prepojenie systému ORES so systémom SOFTIP PROFIT.

8. **Sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti** detí a mládeže prostredníctvom kultúrnych poukazov.

- V roku 2013 Štátna opera prevzala od návštevníkov 9 132 kultúrnych poukazov.

9. **Propagáciu vlastnej činnosti** – vydávanie propagačných materiálov.

- Propagácia našej opery spočíva vo vytváraní a realizácii reklamných kampaní, tvorbe a vydávaní rôznych tlačovín, realizácii exteriérovej a interiérovej reklamy nielen v Banskej Bystrici, ale aj v iných slovenských mestách, spolupráci s rozhlasom a

televíziou, organizovaní tlačových konferencií, vydávaní tlačových správ a uverejňovaní inzerátov v tlači.

Propagáciu v médiách širíme prostredníctvom RTVS, televízie TA3, televízie Markíza a regionálnej televízie Hronka. Tieto médiá využívame na vysielanie nami vytvorených 30 sekundových televíznych a rozhlasových spotov, a to predovšetkým pri propagácii premiér a festivalov. V spolupráci s rádiom Lumen Štátna opera začala participovať na príprave pravidelného vysielania o opernom dianí v Banskej Bystrici v rozsahu 1 hod. mesačne. Dramaturgička divadla v rámci neho informuje o jeho činnosti, programe a pripravovaných podujatiach, a to v celoslovenskom pokrytí. Zároveň sú pre vysielanie koncipované zaujímavé príspevky z oblasti slovenského a európskeho operného sveta. Súčasťou programu sú tematické zvukové ukážky.

Vo veľkej miere používame rôzne produkty tlačenej reklamy – bulletiny k premiéram, premiérové a mesačné plagáty, informačný mesačník Suflér, propagačné karty o jednotlivých predstaveniach, bulletiny ku koncertom a iné materiály. Mesačné plagáty distribuujeme do viacerých miest na Slovensku a spolu so Suflérmi a propagačnými kartami sa využívajú nielen na informovanie návštevníkov Štátnej opery, ale aj na directmarketing.

Nezanebateľné sú pre nás aj výstupy z tlačových konferencií a uverejňovanie tlačových správ, ktoré preberajú internetové portály (Sme, Bystricoviny, Bystrica24, BBohline, Moja Bystrica, Opera Slovakia, Opera Dream a iné).

Divákovi sme sa priblížili aj cez najpopulárnejší portál facebook.com, prostredníctvom ktorého sa môžu na nás priamo obracať s otázkami, pripomienkami a pod.

Kvantita propagačných aktivít bude aj v ďalšom období priamo závislá od finančných možností Štátnej opery.

10. Realizáciu ďalších významných kultúrnych aktivít a kultúrno-výchovnej a vzdelávacej činnosti.

- Banskobystrická Štátna opera ponúka možnosť všestranného umeleckého vyžitia divákovi nielen v Banskej Bystrici, ale aj v iných mestách Slovenska. Diváci z iných regiónov Slovenska si môžu vychutnať rôznorodú repertoárovú ponuku, ktorou sa Štátna opera snaží obohatiť rozvoj hudobnej kultúry v navštívenom meste.
- V roku 2013 hosťovala na území SR:
  - v Rímsko-katolíckom kostole v Nových Zámkoch
  - v Divadle J. Palárika v Trnave
  - v Divadle JGT vo Zvolene 2x
  - v SND v Bratislave
  - na námestí v Prievidzi.
- Štátna opera prispôsobuje repertoár i deťom a stredoškolskej mládeži, čím sa snaží vychovávať najmladšieho diváka k umeniu. Okrem iného pre nich uvádza skrátené verzie operných, operetných a muzikálových inscenácií doplnené o sprievodné slovo. Aktívne spolupracuje s mnohými základnými, strednými a vysokými školami.
- K vybraným operám sa tematicky snažíme pripravovať aj výstavy výtvarných diel a fotografií, ktoré sú príjemným a poučným sprestrením pobytu divákov v našom divadle.

- V rámci dramaturgie myslíme aj na celospoločenské problémy ako je rasová neznášanlivosť (Gypsy roots), drogová závislosť (Biele peklo) a rôzne formy diskriminácie, extrémizmu a i. Štátna opera považuje za potrebné sa takýmto témam venovať a vyjadrovať k nim určité etické postoje, umeleckými prostriedkami sa čo najviac približovať mladému človeku, „rozprávať jeho rečou“ a vykresľovať pritom podobu extrémistického správania v jeho reálnej podobe.
- Vo vzťahu k odbornej a náročnejšej verejnosti Štátna opera v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici organizuje predpremiérové stretnutia spojené s odbornou prednáškou a prítomnosťou umelcov. V roku 2013 sa uskutočnili **štyri predpremiérové stretnutia**, k opere *Eugen Onegin*, k opere *Macbeth*, k hudobno-dramatickému dielu *Verdi* a k operete *Hrnčiarsky bál*. Všetky podujatia slovom sprevádzala dramaturgička Štátnej opery Alžbeta Lukáčová, pričom prednášky boli obohatené zvukovo-obrazovými prezentáciami vo forme zosrihov rôznych naštudovaní vybraných diel premietaných prítomným. Hostom rozpravy o *Eugenovi Oneginovi* bol umelecký šéf Štátnej opery a zároveň predstaviteľ roly Eugena Onegina Šimon Svitok, o opere *Macbeth* prišiel porozprávať jej režisér, Peter Gábor, o inscenácii *Verdi* takisto režisérka Dana Dinková a o *Hrnčiarskom bále* opäť režisér Jaroslav Moravčík. Pri príprave týchto podujatí sa veľmi účinne rozbehla spolupráca i s Klubom priaznivcov Štátnej opery, konkrétne s jej predsedom Romanom Koreňom, ktorý poskytol spomínané obrazové materiály.
- V budúcnosti sa chystáme v podobných aktivitách pokračovať a dosiahnuť, aby kvalitná dramaturgia Štátnej opery rezonovala u čo najširšieho spektra divákov.

11. Zabezpečenie prevádzky vlastného webového sídla.

- Od roku 2010 má Štátna opera sprístupnený zmodernizovaný dizajn webovej stránky.

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavní užívatelia výstupov Štátnej opery sú samotní diváci, školy, odborná kritika, zahraniční partneri a iné organizácie.

- diváci na bežných predstaveniach
sú hlavným užívateľom výstupov organizácie a tvoria najväčšiu časť návštevníkov
- školy (materské až vysoké)
využívajú naše výstupy na kultúrno-výchovnú činnosť detí, žiakov a študentov v rámci organizovaných predstavení
- odborná kritika
hodnotí našu činnosť po umeleckej stránke

- zahraniční partneri
spoločne uzavreté kontrakty pre spoluprácu v zahraničí

- iné organizácie
prenájom priestorov a služieb: počet celkom 7

10 ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

1.Kontrolný orgán : Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, odbor kontroly

a inšpekcie, Námestie SNP č. 33, 813 31 Bratislava

Dátum vykonania kontroly: od 25.02.2013 do 28.03.2013

Predmet kontroly: následná finančná kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami a dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami v roku 2012

Výsledok kontroly: Boli prijaté opatrenia na nápravu nedostatkov vyplývajúcich zo správy o výsledku následnej finančnej kontroly č. 7/2013, ktoré boli splnené v stanovenom termíne.

2.Kontrolný orgán: Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Komenského 27, 974 01, Banská Bystrica

Dátum vykonania kontroly: 30. 5. 2013

Predmet kontroly: následná kontrola po komplexnej protipožiarnej kontrole

Výsledok kontroly: Zistené nedostatky boli odstránené v stanovenom termíne.

3.Kontrolný orgán: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici č. 1, 975 56, Banská Bystrica

Dátum vykonania kontroly: 7. 2. 2013 a 15. 2. 2013

Predmet kontroly: Kontrola bola zameraná na plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane , podpore a rozvoji verejného zdravotníctva a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Výsledok kontroly: V čase kontroly nebolo zistené porušenie zákona.

4.Kontrolný orgán: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici č. 1, 975 56, Banská Bystrica

Dátum vykonania kontroly: 25. 4. 2013

Predmet kontroly: Kontrola bola zameraná na plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane , podpore a rozvoji verejného zdravotníctva a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Výsledok kontroly: V čase kontroly nebolo zistené porušenie zákona.

5. Kontrolný orgán : Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, referát vnútorného auditu, Námestie SNP č. 33, 813 31 Bratislava

Dátum vykonania kontroly: od 27. 11. 2013 do 16. 12. 2013

Predmet kontroly: následný vnútorný audit na overenie zohľadnenia odporúčaní vnútorných audítorov a plnenia opatrení z vykonaného auditu č. 12P03

11 ZÁVER

Štátna opera **v roku 2013** uviedla **premiéry troch veľkých opier a jednej operety**, ktoré ihneď po uvedení zaznamenali pozitívny divácky ohlas. Prvé dve inscenácie – *Eugen Onegin* a *Macbeth* patria medzi vrcholné diela svojej doby – jedno v rámci ruskej opery, druhé zase talianskej. Tretia premiéra – životopisné hudobno-dramatické dielo *Verdi* - založené na koláži hudobných čísel zostavených z tvorby Giuseppe Verdiho zavrážilo oslavy 200. výročia narodenia tohto velikána opery. Posledným inscenovaným dielom bola na konci kalendárneho roka už tradične inscenácia ľahšieho žánra – tentokrát slovenská klasická opereta *Hrnčiarsky bál*.

Umelecké aktivity divadla zahŕňali okrem uvádzania nových inscenácií i ďalšie podujatia: žánrovo pestré koncerty, **veľký letný operný festival Zámocké hry zvolenské**, ktorý sa niesol v znamení jubilujúceho G. Verdiho, **jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni** a aj ďalšie, doplňujúce podujatia, ako výstavy, odborné prednášky a pod.

Štátna opera sa v sledovanom období prezentovala aj **v zahraničí**: v januári a v júli uskutočnili sólisti ŠO **koncertné turné po Japonsku**, v apríli hosťoval jej umelecký súbor **v Ternitzi** (Rakúsko), kde sa predstavil spolu so zahraničným sólistami vo Verdiho diele *Luisa Miller* a koniec sezóny ukončila banskobystrická opera ako obvykle svojím účinkovaním na Medzinárodnom hudobnom festivale **Janáčkovy Hukvaldy** (Česko), a to inscenáciou U. Giordana *Fedora*. Účinkovania Štátnej opery v týchto krajinách patria vďaka kvalitnému a precíznemu predvedeniu medzi prestížne udalosti.

V hodnotenom roku 2013 sme odohrali v porovnaní s rokmi 2011 a 2012 **vyšší počet predstavení**, čo sa v konečnom dôsledku **premietlo aj do výšky dosiahnutých tržieb**. Aj napriek pretrvávajúcej nepriaznivej ekonomickej situácii v našom regióne sme boli **schopní badateľne zvýšiť oproti minulým rokom aj celkovú návštevnosť**, ktorá dosiahla **85,67 %**.

Veríme, že v budúcom období sa podarí dokončiť komplexnú rekonštrukciu Štátnej opery v plne naplánovanom rozsahu, čím sa zlepšia podmienky jednak pre zamestnancov a v neposlednom rade aj pre divákov.

Verejná práca KOMPLEXNÁ REKONŠTRUKCIA ŠTÁTNEJ OPERY V BANSKEJ BYSTRICI bola zaradená do Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 až 2014. V septembri 2011 bola verejná práca posúdená štátnou expertízou (Protokol o vykonaní štátnej expertízy č. 10 / 2011). Rozpočtovým opatrením č. 2/KV list č. MK-568/2012-103/9189 zo dňa 25. 6. 2012 boli na túto verejnú prácu schválené kapitálové výdavky v sume 190 000,- € a rozpočtovým opatrením č. 4/KV list č. MK-916/2013-340/21632 zo dňa 28. 11. 2013 ďalšie kapitálové výdavky v sume 329 595,- €.

Pre nedostatok financií sa nám nepodarilo vyriešiť: fluktuáciu zamestnancov z dôvodu nízkeho finančného ohodnotenia a personálne doplnenie chýbajúcich umeleckých zamestnancov.

Dúfame, že situácia na trhu práce v našom regióne sa bude vyvíjať pozitívne, čo napomôže k zvýšeniu návštevnosti a tým aj hospodárskeho výsledku.

Umeleckú činnosť ŠO v priebehu roka 2013 pozorne sledovala aj odborná kritika, ktorá ju hodnotila nanajvýš pozitívne. O vysokej umeleckej úrovni banskobystričských produkcií svedčia aj výsledky „Ankety opernej kritiky“ z internetového portálu „Opera Slovakia“, ktorá rekapituluje dianie na hudobnej divadelnej scéne Slovenska za predchádzajúcu sezónu 2012/2013:

„S koncom divadelnej sezóny prichádza aj jej bilancovanie, sumarizovanie a prehľad udalostí, koncertov, premiér, umeleckých výkonov, či hudobných naštudovaní. Opera Slovakia v spolupráci s opernými kritikmi a publicistami pripravila neformálne zhodnotenie sezóny v podobe „Ankety opernej kritiky“, v ktorej piati respondenti z odbornej obce odpovedali na sedem otázok.“

V Ankete opernej kritiky 2012/2013 hlasovali: Michaela Mojžišová, Lýdia Urbančíková, Terézia Ursínyová, Vladimír Blaho, Jozef Červenka a Pavel Unger.

Najlepšie hudobné naštudovanie

- ✓ **2. miesto - Marián Vach** za hudobné naštudovanie opery **Giuseppe Verdiho *Macbeth***

Najlepšia inscenácia sezóny

- ✓ **3. miesto - opera Giuseppe Verdi: *Macbeth***
Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach
Réžia: Peter Gábor
Scéna: Jaroslav Valek
Kostýmy: Katarína Holková
Zbormajsterka: Iveta Popovičová

Najlepší ženský spevácky výkon

- ✓ **2. miesto – Louise Hudson** za stvárnenie postavy **Lady Macbeth** v opere G. Verdiho *Macbeth*

Najlepší mužský sólistický výkon

- ✓ **2. miesto – Štefan Kocán** za stvárnenie postavy **Banca** v opere G. Verdiho *Macbeth*

Objav sezóny

- ✓ **2. miesto – Patrícia Solotruková** za stvárnenie postavy **Tatiany** v opere P. I. Čajkovského *Eugen Onegin*

Skokan sezóny

- ✓ **2. miesto – Róbert Smiščík za stvárnenie postavy
Lenského v opere P. I. Čajkovského *Eugen Onegin***

Operná udalosť sezóny na Slovensku

- ✓ **3. miesto – Zámocké hry zvolenské, 40. ročník
venovaný 200. výročiu narodenia Giuseppe Verdiho**

Za pozoruhodné umelecké výkony v sezóne 2012/2013 v oblasti divadla boli odbornou verejnosťou ocenení sólisti Štátnej opery, ktorí aj v roku 2013 získali Prémium Literárneho fondu.

Prémia Literárneho fondu bola udelená:

- ✓ **Patrícii Solotrukovej** za stvárnenie postavy
Tatiany v opere P. I. Čajkovského *Eugen Onegin*
- ✓ **Šimonovi Svitkovi** za stvárnenie postavy
Eugena Onegina v rovnomennej opere P. I. Čajkovského

V Banskej Bystrici 15. 02. 2014

PhDr. Rudolf Hromada
riaditeľ Štátnej opery